

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXVII Rugsėjis – September 30, 1982 Nr. 37

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PO BEIRUTO ŽUDYNIŲ

Pasaulio sąžinė ir politika

Vytautas Meškauskas

'Kodėl toks triukšmas kilo dėl kelių šimtų nužudytų palestiniečių, kai tuo tarpu tyliama dėl kitų, skaitlingesnių žudynių?' - paskambino į studiją vienas pasipiktinęs TV diskusijų klausytojas.

Atsakymą buvo lengva įspėti. Siuo atveju buvo imaišyti žydai, kurie patys smarkiai nukentėjo nuo genocido ir dar po keturiasdešimt metų tebedžioja jo dalyvius, kad ... tokie dalykai daugiau nepasikartotų! Tiesa, Begino vyriausybė vis teigia nieko bendro su tuo įvykiu neturėjusi, tačiau tokiais atvejais demokratinuose režimuose yra labai lengva išeitis: vyriausybė - visa, ar bent atsakingi ministrai - atsistatydina ir pravedamas bešališkas tardymas, nustatant kaltę ar įtariamuosius išteisinant. Žinoma, galima aiškinti, kad toks tardymas galėtų sutrukdyti Izraeliui karinio laimėjimo vaisių išnaudojimą ir todėl valstybės labui atidėtiną, tačiau toks aiškinimas būtų lygus principo išdavimui: jei žudynės man nekenkia, nors ir buvo pravesotos su mano žinia - ką dabar padarysi?

Žydų garbei reikia konstatuoti, kad jų tarpe atsirado tokių - pačiame Izraelyje ir kitur - kurie kaltės klausimą vis tiek kelia, nepaisant to ar jis kenkia Izraeliui ar ne. Juk be jų niekas nežinotų, kad Izraelio vyriausybė apie žudynes žinojo daug anksčiau negu pripažino. Pora Izraelio spaudos atsiliepimų:

'Sabros ir Shatilos (stovyklų) dėmė' - rašė nepriklausomas dienraštis Haaretz - 'pripilo prie mūsų ir mes negalime jos pašalinti.'

'Nesugebėjė neleisti krikščionių pajėgom išengti į Beiruto palestiniečių stovyklas atsikėryti' - rašė angliškai leidžiamas Jeruzalem Post - 'mes užsitraukėme kaltę ir gėdą.'

'Mūsų gailesčiui' - rašė net provyriausybiniis Yediot Aharonot - 'atrodo, kad mes tinkamai neįvertinome Lebanono sektų neapykantos viena kitai.'

Paskutinis atsiliepimas įtartinai skamba. Ji galima labai lengvai apversti: tarpusavio neapykanta buvo ne neįvertinta, bet ja pasinaudota. Jei kaltė metama krikščionims falangistams, tai išeina Izraelio naudai, nes naują Libano vyriausybę daro priklausoma nuo Izraelio, kuris tik venas gali ją išgelbėti nuo arabų keršto. Už tat ar nesiprašo įtarimas, kad Izraelio žvalgybos karininkai tokias žudynes pakurstė - ar numatė ir nieko nedarė, kad jų išvengtų - ir ko gero tam tikslui panaudojo Izraelio pagalbinę buv. Libano majoro Haddad vadovaujamą kariuomenę. Lygiai taip pat, kaip vokiečiai naudojo okupuotų kraštų pagalbinius dalinius žydams šaudyti.

Dar neaišku, ar tikrai pasaulio sąžinė dėl tokių masinių žudynių yra atsibudusi, nors šokią tokią pažangą galima pastebėti. Tiesa, atitrauktai žiūrint, kuo skiriasi žmonių sušaudymas nuo užmušimo bombomis.

(Nukelta į 2 psl.)

Rugsėjo 19 d. Chicagoje susirinkę II Pasaulio Lietuvių Dienų, įvykstančių 1983 metais, visų komitetų nariai svarstė II PLD reikalus. Nuotraukoje II PLD rengimo vyriausio komiteto nariai: Jonas Simanavičius — buvęs I PLD pirmininkas, Ingrida Bublienė — Kultūrinių renginių komiteto pirmininkė, dr. Antanas Razma — II PLD pirmininkas, Vytautas Kutkus — JAV LB pirmininkas ir Bronius Juodelis II PLD pirmininko pavaduotojas.. Z. Degučio nuotr.

Lietuvių Sodyba Clevelande tampa realybe

Rugsėjo 23 d. iš neoficialių šaltinių sužinojus, kad federalinė valdžia Clevelando lietuviškai sodybai paskyrusi beveik 2 milijonų dolerių paskolos, Dirvos bendradarbių Aurelija Balašaitienė kreipėsi į dr. Antaną Butkų, LB socialinių reikalų tarybos pirmininką, norėdama gauti smulkesnių paaiškinimų.

Prieš atsakydamas į klausimus, dr. A. Butkus primygtinai pabrėžė, kad tame reikale ypatingai pasitarnavęs kongreso atstovas Clarence Brown ir Washingtono įstaigose tarnaujantys įtakingi lietuviai, kaip Jurgis Ramonas, Clevelande gyvenusio a. a. dr. Vlado Ramanausko sūnus, dr. Navasaitis, inž. Valdas Adamkus ir kiti. Taip pat dabartinis rezultatas buvęs pasiektas glaudaus bendradarbiavimo ir kruopštaus

pasišventusių asmenų darbo dėka. Juozas Stempušis, pastovus ryšininkas, taip pat panaudojo savo pažintis ir įtaką.

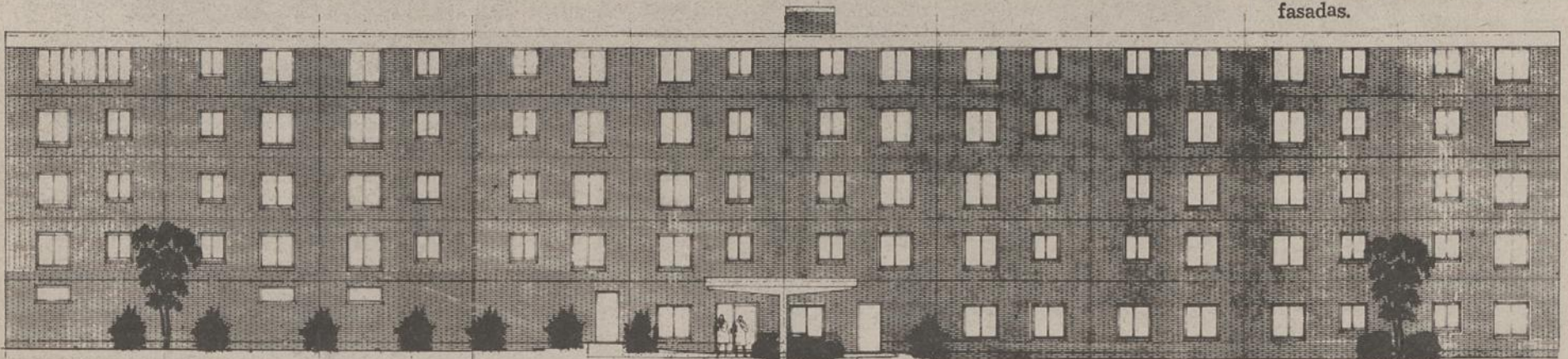
Dana Čipkienė, nekilnojamo turto pardavimo įstaigos savininkė, prieš kurį laiką parašė asmenišką laišką prezidentui Reaganui, iškel-dama Clevelando lietuvių gyvenimo problemas ir prašydama jo lietuviams padėti. Jos laiskui buvo duota eiga, kol pagaliau tas laiškas atsidūrė Clevelando vietinėje federalinės valdžios agentūroje, Butų ir Urbanizacijos įstaigoje (HUD). LB Clevelando apylinkės socialinių reikalų skyrius, vadovaujamas dr. Butkaus, tam reikalui sudarė specialų komitetą, kuriam pirmininkauja inž. Bronius Snarskis. Be pirmininko, į komitetą įeina dr. Henrikas Brazaitis, dr. Antanas Butkus, dr. A. Čepulis ir inž. Pranas Razgaitis, Komite-

tas balandžio mėnesio pradžioje patyrė apie sąlygas prašymui įteikti, kuriam terminas buvo birželio 1 d. Prašyme lietuvių komitetas prašė paskolos 82 butų pastatui, kuriame apsigyventų pensijos amžiaus sulaukę arba nesveikatinanti asmenys. Prašymas buvo dalinai patenkintas, tik jame buvo nurodyta, kad paskola skiriamą 1,964.000 dolerių penkiasdešimties butų statybai. Dr. Butkaus manymu tai esą geriau, nes mažesnis objektas ir būsią jį lengviau užpildyti bei administruoti.

Užpirktas iš Forest City b-vės sklypas Willoughby miestelyje yra 4¼ akrų plotas. Artimoje jo aplinkoje jau vykdomi milžiniški statybos projektai: statomos maisto prekybos krautuvės, apsipirkimo centras ir t.t. Sklypo kaina 180 tūkstančių ir įsigytas pa-

(Nukelta į 3 psl.)

APAČIOJE: Planuojamos Clevelando Lietuvių Sodybos fasadas.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Kas vyksta Vakarų Vokietijoje? - Priežastys privedusios prie vyriausybės krizės. - 'Žaliųjų' partijos fenomenas.

Kaip jau buvome pranešę pereitą savaitę, liberalams - Laisviesiems Demokratams - pasitraukus iš Schmidto vyriausybės, ji neteko reikiamos daugumos seime, kas anksčiau ar vėliau turėtų priversti atsistatydinti visą vyriausybę. Reikia atsiminti, kad norint išvengti per dažno vyriausybės kaitaliojimo, buvusio prieš nacinėje Vokietijoje, naujus rinkimus nėra lengva tenai paskelbti. Pagal konstituciją naujus rinkimus galima paskelbti tik tada, kai vyriausybė pareiškiamas seimo daugumos nepasitikėjimas, pasitikėjimo klausimą pastačius pačiam kancleriui. Jei nepasitikėjimas nubalsuojamas kam nors kitam jo pareikalavus, tai dar neleidžia paleisti seimą ir paskelbti naujus rinkimus - kas vyriausybei leidžia rinkimus, jei jai tinka, nustumti vėlesniam momentui, kada rinkimų nuotaikos jai gali būti palankesnės.

Schmidto socialdemokratų-liberalų koalicija kraštą išvaldė 13 metų. Koalicijos partneriai susikivirčio dėl ūkinės politikos. Krašte yra 7.8 %

Kancleris Schmidt

bedarbių, o infliacija siekia 5%. Turint galvoje viso pasaulio ūkinius sunkumus, Vokietijos - kuri gyvena iš eksporto - situacija yra suprantama. Liberalas ūkio ministeris grafas Otto Lambsdorff mano, kad ne tik reikia sumažinti mokesčius imonininkams, bet ir apkirpti išlaidas socialiniams reikalams, Reagano ir Thatcherienės pavyzdžiu. Socialistai tam, žinoma, prieštarauja. Esama ir kitų, gilesnių priežasčių. Liberalų partijos prestižas yra labai smukęs ir kai kas pranašauja, kad per būsimus rinkimus ji negaus nė 5% visų balsų, kas ją paliks visai be atstovų. Antra, nėra vienybės ir socialdemokratų partijoje. Joje yra stiprokas kairysis sparnas, kuris ne tik nenori girdėti apie mokesčių sumažinimą turtingesniems, bet ir priešinas Schmidto užsienio politikai, siekdami Europos neutralumo ir atominio nusiginklavimo.

Veikia ir pokarinės nuotikos. Anot The Economist, iki šiol visame laisvajame pasaulyje - nors tarp kairės ir dešinės būdavo smarkiai ginčijamasi - rinkimų rezultatai, neduodami kuriai nors krypčiai didelės daugumos, vyriausybės vertė laikytis daugiau vidurio kelio. Bet kai vidurys, taip sakant, 'suminkštėjo' - nuosaikumas nebevilioja: iš vidaus gresia ūkiniai sunkumai, išorėje - padidėjo sovietų pavojus. Už tat paskutiniu laiku matome didesnius pakrypimus į vieną ar kitą pusę - pirmiausiai D. Britanijoje, vėliau Skandinavijoje, JAV-bėse ir pagaliau Prancūzijoje. Dabar toks pat likimas gresia Vakarų Vokietijai. Ligšiolinis visų trijų stambiausių partijų - socialdemokratų, krikdemų ir liberalų - pagrindiniai klausimais sutikimas, pagimdė politinius sąjūdžius už parlamento sienų, vadintų 'žaliųjų' (apie kuriuos vėliau) ir kraštutinių kairiųjų. Prie to prisideda faktas, kad ir geriausia vyriausybė per 13 metų turėjo gerokai nusibosti ir žmonės pasiilgo naujų veidų bei idėjų.

Liberalams pasitraukus iš pradžių atrodė, kad krikdemų vadas Helmut Kohl su jais tuojau galėtų sudaryti naują koalicinę vyriausybę, turinčią seime daugumą. Tačiau tam pasipriešino krikdemų broliškos partijos - krikščionių socialų, kuri veikia tik Bavarijoje - vadas Franz Strauss. Jis pareikalavo už savo partijos paramą naujai vyriausybei pasižadėti paskelbti rinkimus kitų metų kovo 6 d., nors parlamentas išrinktas iki 1984 metų. Tai atidėjo naujos vyriausybės sudarymą iki po Hesse rinkimų šio mėn. 25 d., kurie gal paryškins rinkimų nuotaikas. Pasitikėjimo klausimas dabartine Schmidto vyriausybe bus greičiausiai svarstomas spalio 1 dieną.

Nauja krikdemų vyriausybė, jei bus sudaryta, nedarys didelių pakeitimų užsienio politikoje. Užsienio reikalų ministeriu greičiausiai pasiliks tas pats Hans-Dietrich Genscher, tačiau jos sudarymas signalizuos Maskvai, kad Vak. Vokietija tikrai sutiks priimti savo teritorijon vidutinės distancijos raketas ir 'skraidančias bombas' (cruise missiles), kas Kremlių gali priversti būti daugiau suinteresuotam Zenevoje vykstančiomis derybomis dėl atominio nusiginklavimo. Bėda, kad tie ginklai dar bandymo stadijoje ir pirmieji modeliai nedavė lauktų rezultatų, kad ko gero jų gamybą pavėlins visus metus.

Nuotaikų Vokietijoje keitimasi geriausiai pavaizduoja 'Žaliųjų' partijos pasisėkimas. Jie (Die Gruenen) taip vadinasi, nes jų svarbiausias rūpestis yra ekologija, sveikatos aplinkos gamtos išlaikymas, nors dėl to nebūtų leidžiama plėstis pramonei. Partija yra prieš atominės energijos naudojimą taikos, o tuo labiau Karo tikslams. Ji taip pat nemėgsta amerikiečių ir yra linkusi į neutralumą Rytų-Vakarų santykiuose. Už ją pasisakė balsuosią netoli 10% visų rinkimų. Tai yra jaunų žmonių (žemiau 30 metų) partija, ku-

Iš kitos pusės

B. Vyliaudas rugsėjo 10 d. DARBININKE, rašydamas apie Bendruomenę, tarp kitko teigia:

"Priklausymą Bendruomenei lemia žmogaus gimtis — kraujas, nežiūrint tai, ar kas to nori, ar nenori... Ji (Bendruomenė) yra lietuvių tauta, egzistuojanti už Lietuvos teritorinių ribų... veiksmai, nukreipti prieš Bendruomenę, laikytini veiksmais prieš pačią lietuvių tautą."

Tai paskaitęs nutariau, eidamas pas gydytoją, paprašyti nustatyti mano tautybę iš kraujo. Iki šiol dar tokio tyrimo negirdėjau, tačiau kaip jau buvo pastebėta šioje atkarpoje, Lietuvių Fondas jau finansavo pirštų nuospaudų nagrinėjimą tautiniu pasiskirstymu. Turint galvoje labai greitą medicinos pažangą, gal rasti ir kiti fiziški ženklai, nulemiant žmogaus priklausymą vienai ar kitai tautai.

Faktinai naciai to jau ieškojo prieš 50 metų... kas veda prie nuodėmingos prieš Bendruomenės Lietuvių Chartą nukreiptos minties, kad pati charta, nors rašyta jau po karo, nėra išsivadavusi iš prieš karą beveik visoje Europoje populiaros fašismo idėjos. Kaip kitaip suprasti teigimą, kad žmogus priklauso bendruomenei (ne su maža, bet didžiąja B) "ar kas to nori ar ne"?

Už tai man būtų įdomu patirti, kaip tokia charta perėjo per mūsų liberalus ir socialistus buvusius tuo laiku VLIK'e? V. Sidzikauskas aiškina, kad emigracijos į visus kraštus išvakarėse chartą priimant, buvo laikomasi žydų pavyzdžio. Bet, kaip matome šiame krašte, žydai irgi neturi tokios privalomos Bendruomenės. Jie ginčijasi savo tarpe ir sutaria tik kokiam svarbiui reikalui atėjus. Ar taip nedarome ir mes? Vietoje sukus sau galvą apie nuolatinę organizaciją, verčiau mesti kokią sumanymą, kuris, jei ne visai kvailas ir tinkamai išaiškintas, net dabar sulaukia talkos.

"Metafizinis" tautos aiškinimas paprastai yra susijęs su politinėmis užmačiom. Tas pats Vyliaudas primena štai ką:

"... 1935 rugpiučio mėn. sušauktas pirmasis lietuvių kongresas Kaune... Be kitų dalykų kongresas nutarė įsteigti Pasaulio Lietuvių Sąjungą, lyg LB-nės prototipą, ir išrinko 10 asmenų valdybą. Deja, ši sąjunga savo veiklos nepradėjo, nes dėl ją steigiančių asmenų opozicinio nusistatymo vyriausybė atsisakė ją remti."

Savaime aišku, kad jokia suvereni vyriausybė negali pakęsti dar aukštesnio 'tautinio' organo, kurios vienintelis tikslas būtų ją nuversti. Dėl to ir ALTas nenorėjo įsileisti Bendruomenės į Chicagą.

vm

Po Beiruto žudynių...

(Atkelta iš 1 psl.)

bardavimų... tik tuo, kad žudikas nemato savo aukų? Už tat politika tęsiasi toliau. Libano prezidentu buvo išrinktas užmuštojo Bashil Gemayel vyresnis brolis Amin, nesvarstant apie jo dalį Falangos žudynėse - tegul žydai dėl to aiškinasi. Prezidentas Reaganas savo kalboje, pranešdamas apie nutarimą Libano prašymu į tą nelaimingą kraštą vėl pasiųsti marinius šalia prancūzų ir italų karių, neįsileido į žudynių kaltės atsakomybės klausimą. JAV tikslas yra pašalinti izraelitus iš Beiruto ir kartu su sirais vėliau išstumti iš viso Libano. Sąžinės sukrėsti izraelitai gal bus kiek nuolaidesni. Daugelis jų dabar jau mano, kad Begino žygis į Libaną buvo didelė klaida. O PLO pirmininkas Arafat pareiškė paryžiškio Le Monde korespondentui:

'Beginas ir Sharonas nėra žydai. Jų padaryti nusikaltimai neatitinka žydų moralei ar tradicijai. Tikri žydai yra tokie, kurie atsisako susidėti su Palestinos žmonių sunaikinimu... Jiems visiems, visiems Izraelio ir žydų pacifistams, aš reiškiu palestiniečių pagarbą ir padėką. Jie niekuomet neužmirš jų solidarumo bandymo metais.'

Arafat, atrodo, yra geras politikas. Prisimenant jo paties teroristinę praeitį galima abejoti jo nuoširdumu dabar, tačiau - vėl atitrauktai žiūrėti - ar nereikia mokėti per didelę kainą už tautų norą gyventi atskirai nuo kitų, su jais ar jomis nesimaišant? Bet kaip nesieksi nepriklausomybės, jei kitaip gresia sunaikinimas?

"Žaliųjų" vadė Petra Kelly.

riai vadovauja tėla Petra Kelly.

1962 metais 58% vokiečių daugiau džiaugėsi savo darbo valandomis negu liuoslaikiu, bet 1980 metais tas nušimtis krito iki 46%, daugiau žmonių (47%) vertino savo laisvalaikį. 1974 metais 54% vokiečių savo gyvenimo tikslu laikė 'ką nors pasiekti', pereitais metais tas nušimtis krito iki 43%. Vis daugiau ir daugiau žmonių, ypač jaunimo, galvoja, kad svarbiau yra 'džiaugtis gyvenimu'. 1980 metais vidutinis vokiečių dirbo tik 31.6 valandą į savaitę ir turėjo 27 darbo dienas atostogų, kai amerikietis dirbo 35 valandas, o japonas 39. Vokiečių darbo našumas sumažėjo, nors britų darbininko padidėjo. 'Žalių-

jų' pasisėkimas bylotų už tai, kad Vak. Vokietija netenka pagrindo savo Wirtschaftswunder (ūkiniam stebuklui) - uolumo ir pareigingumo.

OPPORTUNITY FOR REGISTERED NURSES

7-3 and 3-11 shifts.

To work and live in a small congenial hospital, and a 23 bed hospital. Good starting salary. Differential for evening & night duties. Liberal personnel policies & fringe benefits.

Apply call or write to D.O.N. or Administration NORTH RUNNELS HOSPITAL

BOX 185 WINTERS, TEXAS 79567 915-954-4553 (37-43)

EXPERIENCED CRAFTSMEN JEWELER

special order jeweler to be able to custom craft mountings and set stones. Call 800-438-5826 for more information.

ACRYLICS OPERATION

AMERICAN STANDARD, the world's leading name in plumbing fixtures and fittings, is seeking the following qualified individual for its new acrylic bathtub operation in Salem, Ohio:

FOREPERSON — Laminating (Acrylics/Fiberglass)

Must be an aggressive career oriented individual with 2 to 5 years supervisory experience in a Spray/Roll-Up and Finishing operation.

For an interview appt. contact:

Personnel Dept.

AMERICAN STANDARD

605 S. Ellsworth Ave.

Salem, Ohio 44460

(216) 332-9954

Equal Opportunity Employer, M/F

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DIDELIS LIETUVIŲ LAIMĖJIMAS

Siame Dirvos numeryje spausdiname mūsų bendradarbės Aurelijos Balašaitienės pasikalbėjimą su dr. Antanu Butkum, JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų Tarybos pirmininku, apie federalinės valdžios (HUD) paskolą Lietuvii Sodybos projektui Clevelande finansuoti.

Dirva sveikina Socialinių Reikalų Tarybą, o ypatingai jos pirmininką dr. Butkų, kurio dėka ir išvalgumu toji Taryba buvo įsteigta. Ne tik Taryba, bet ir Lietuvių Sodybos steigimo ir jos įgyvendinimo programa buvo jo sukurti, bei sukviešti talkininkai tam projektui realizuoti.

Dirva atidžiai sekė dr. Butkaus socialinės srities veiklos programos aptarimus spaudoje ir mielai juos spausdino savo skiltyse. Charakteringu asmeniniu optimistiskumu dr. Butkus siekė didelių darbų, norėdamas prie jų pritraukti kaip galima daugiau darbo rankų, apimant visų kartų lietuvių. Pagal jo paties pareikimą - 'konkrečiais darbais ir savitarpia pagalba mes siekiame prisidėti prie Tautinio solidarumo skatinimo visų kartų lietuviuose. Mūsų darbas lygiai tarnaus visų pažiūrų ir įsitikinimų lietuviams, dalyvaujantiems ar ne, organizuotoje Bendruomenėje.'

Reikia apgailestauti, dėl kai kurių asmenų kaišiojamų pagalių Socialinių Reikalų Tarybos veiklon, ypatingai dėl vyresnio amžiaus lietuvių surašymo bei dėl Lietuvių Sodybos projekto įgyvendinimo. Pastarasis jau virsta realybe, o surašymas tikrai būtų žymiai geriau pavykęs, jei nebūtų buvę skleidžiami apie jį melagingi gandai, kenkia ne tik Tarybai, bet taip pat ir visiems lietuviams.

Grįžtant prie Lietuvių Sodybos - mūsų bendradarbės užklaustas, kaip jis jaučiasi po tokio didelio ir lietuvių istorijoje pirmo tokio masto Federalinės Valdžios pagalbos laimėjimo lietuviams - dr. Butkus trumpai pabrėžė asmeninį pasitenkinimą, čia pat sekmės nuopelnus išdalindamas visiems savo talkininkams: (alfabetine tvarka) -

Inž. Valdas Adamkus, dr. Henrikas Brazaitis, dr. Algis Cepulis, Dana Čipkienė, Algis Kasiulaitis, dr. Regina Kulienė, dr. Ferdinandas Kaunas, adv. Egidijus Marcinkevičius, Jurgis Ramonas, adv.

Algis Sirvaitis, Bronius Snarskis, Jonas Soliūnas, Vytautas Staškus, Juozas Stempužis, Povilas Sukys, Galina Sužiedelienė, Danguolė Valentinitė, Aušra Zerr ir kiti.

Talkos buvo gauta ir iš įtakingų amerikonių. Išskirtinai dr. Butkus pabrėžė kongresmaną C. Brown, kuris - Juozo Stempužio pakviestas - sėkmingai rūpinosi šiuo reikalu Washingtone. (Kongresmanui Brown už pagalbą galėtume lengvai atsilyginti, pabalsuodami už jo kandidatūrą į Ohio Gubernatorių!) Iš lietuvių jauniausias amžiumi buvo Jurgis Ramonas - pats judriausias talkininkas Washingtone - buv. Vilties D-jos pirmininko, velionies dr. Vlodo Ramanausko sūnus. Jo pagalba buvo nepamainoma amerikonių politikierių tarpe.

Kitas faktorius, kaip aiškina dr. Butkus, tai Socialinių Reikalų Tarybos narių - dr. Kulienės, G. Sužiedelienės ir dr. Butkaus - paskyrimas prezidentiniais delegatais į Baltųjų Rūmų konferencijas Seimai ir Senimui. Tose konferencijose (HUD viršūnėms dalyvaujant) galima buvo parodyti lietuvių, kaip tautinės grupės pavyzdinę susiorganizavimą Lietuvii Bendruomenėje. Salia to, Socialinių Reikalų Tarybos statutinį išpareigojimą globoti ir rūpintis savo senyvo amžiaus tautiečiais. Pabrėžtinai kartojimas, kad mes norime ir galime jiems organizuoti padėti, buvo HUD išgirstas!

Kas liečia tautinį organizavimą - 'Lithuanian Power' toli gražu nėra dar pilnai išnaudojama. O jau būtų pats laikas daugiau išeiti į amerikonišką aplinką ir rimtai pasižiūrėti, ką mes galime iš jos (ir kas mums iš ten teisėtai priklauso)

Lietuvių Sodyba...

(Atkelta iš 1 psl.)

lankiomis sąlygomis. Statybos projektas buvo paruoštas kvalifikuoto architekto. Išdirbus detales ir apskaičiavimus, projekto statyba bus atiduota į varžytines. Numatomi patogūs, modernūs butai su specialiomis bendromis patalpomis, užsiėmimų kambariais, renginių sale, skaitykla, skalbyklomis ir t.t. Bus dedamos pastangos, kad didžioji statybos darbo dalis būtų atliekama lietuvių. Butai bus nuomojami asmenims ar šeimoms virš 60 metų amžiaus. Nuoma bus nustatyta pagal tame rajone esančią nuomų skalę. Skirtumas bus federalinės valdžios subsidijuojamas. Tam tikras pajamų procentas bus naudojamas kultūriniais reikalams: spaudos prenumeratams, autobusų samdymui, kad gyventojai būtų nuvežti į koncertus, minėjimus, pamaldas, ir kad jaunimas galėtų būti pristatytas su savo programomis į pačią sodybą. Statyba numatoma pradėti maždaug už pusės metų.

Pastatui administruoti, prisitaikant prie valdžios nuostatų, bus parinkti direktoriai, kuriuos patvirtins LB Krašto valdyba ir pristatys galutiniam patvirtinimui atitinkamoms įstaigoms.

Komitetas tikisi talkos iš sodybos gyventojų pačiai aplinkai pagražinti. Numatoma vieta net ir daržams. Bus bandoma stengtis tą sodybą padaryti pavyzdinę ir skoningą, kad ji būtų ne tik patogi gyventi, bet ir patraukli savo išvaizda, kaip gražus pastatas, prisidedantis prie rajono aplinkos pagražinimo ir pres-

atsiimti. Mes galime ir turime - sutartinai veikdami - panaudoti 'Lietuviškąją galią', kad žymiai daugiau atsiektume lietuviškajam labui. Kaip JAV piliečiai mes turime pilietinę teisę į tai, o ir pareigą pasirūpinti tais tautiečiais, kurie patys nepajėgia to padaryti.

Kas liečia Lietuvii Sodybas - tai pirmoji Clevelando aplinkėje tegu būna tik pirmoji, o jokiū būdu ne paskutinė. To dr. Butkui ir jo šauniai Tarybai Dirva nuoširdžiai linki.

tižo kėlimo. Tuo būtų pasi-tarnauta ir ateityje numatomiems projektams, į kuriuos įeity senelių namai, butnamių kompleksas ir t.t. Padarius gerą pradžią, turėtų būti palengvintas ir tolimesnis federalinės valdžios pritarimas ir parama. Tokio pobūdžio paskola lietuviams yra pirmas įvykis Amerikos lietuvių istorijoje. Tai pagirtinas bendrų pastangų vaisius ir pavyzdys, kuriuo turėtų sekti ir kitos lietuvių kolonijos. Dr. Butkus prašo atkreipti būsimų projektuotojų dėmesį į tai, kad tokio prašymo pasisekimą lengvina formalus užsiregistravimas kaip pelno nesiekiančios organizacijos (incorporated as non-profit making organization).

Clevelando Plain Dealer praeitos savaitės laidoje pasirodė išsamus straipsnis, kuriame buvo plačiai aprašytos lietuvių pastangos tai paskolai gauti. Gaila, kad išvardintų pavardžių tarpe nebuvo paminėti ir asmenys, kurie prie to projekto konkrečiau darbo buvo daug prisidėję.

Dr. A. Butkus sako jaučias didelį pasitenkinimą, kad nelengvas darbas pavyko. Turime būti dėkingi tiems, kurie daug dirbo. Paskola nebuvo gauta keletos asmenų pastangų dėka. Tai buvo įrodymas, kad egzistuoja "Lithuanian power". Projekto vykdytojai įtikino valdžios pareigūnus, kad jie atstovauja lietuvių masę, kuri turi galios. Prie to prisidėjo ir pavieniai įtakingi lietuvių. Čia pasitarnavo ir prieš kurį laiką užpildytos anketos su įdomiais statistiniais duomenimis, kurias sugrąžino LB Socialiniam skyriui virš 1000 asmenų. Iš jų išryškėjo lietuvių savarankiškumas, neieškant federalinės valdžios pašalpų, nors pagal įstatymus tokių asmenų esama. Jau dabar galima kreiptis į komiteto sekretorę Daną Čipkienę ir visus komiteto narius dėl kandidatavimo į butus.

Kaip ir kiekvienas visuomeniškas darbas, šis irgi susilaukė kritikos. Tačiau pagarbą priklauso komitetui ir visiems, kurie jo darbui talkininkavo, kad būtų pasiektas toks puikus ir visokeriopai reikšmingas bei

konkrečiai naudingas rezultatas. Reikia tikėtis, kad mūsų visuomenė tas pastangas įvertins, faktą pripažins girtinu ir ateityje visokeriopai talkininkaus. Tik jungiantis į talką ir glaudžiai bendradarbiaujant galima įgyvendinti didelius projektus, kuriais džiaugsis mūsų visuomenės nariai ir kurie amerikiečiams rodytų mūsų tautinės grupės egzistencijos praktišką ir daugumai amerikiečių - vienintelę reikšmingą pusę.

Aurelija Balašaitienė

• Lietuvos gen. konsulas

Anicetas Simutis rugsėjo 3 ir 4 dienomis lankėsi Stocbridge, Mass. susipažinti su dailininko Kazio Varnelio privačiomis pastangomis ir savo lėšoms sutelktu senosios Lietuvos gausiu žemėlapių rinkiniu, senom originaliomis knygomis apie Lietuvą, meno kūrinių ir turtinga lituanistikos biblioteka. Tai turbūt turtingiausias inkunabulų rinkinys privačiose lietuvių rankose.

Šis mūsų tautos praeities lobynas saugomas tam tikslui Varnelių įsigytuose ir restauruotuose rūmuose.

Kartu su gen. konsulu rinkinių studijų tikslais vyko ir skulptorius Vytautas Kašuba.

• Lietuvos Diplomatinės

Tarybos istorijai leisti aukso šie asmenys:

100 dol. Kazys Karečka, Putnam, Ct.

25 dol. Elena Valterytė-Vilutienė, Santa Monica, dr. Juozas Kriaučiūnas, Putnam, Ct.

Aukoję 100 dol. ar daugiau bus įrašyti į knygą kaip garbės mecenatai, 50 dol. ar daugiau, garbės rėmėjai, 25 dol. ar daugiau kaip garbės prenumeratoriai.

Aukos siųsti: Lithuanian Independence Fund, Inc. 87-80 96 Street, Woodhaven, N. Y. 11421. Veiklas pradėtas rinkti Vilties spaustuvėje, Clevelande.

OWNER-OPERATORS

Contract carrier in Grand Rapids needs owner operators to pull 45' dry vans from Michigan to New Jersey, Georgia, Texas, Colorado, Iowa, also Reefers needed to West Coast. High percentage pay off, weekly settlements. Call Equity Transportation Inc., Ada, Mich. 49301. (616) 897-8467. (37-46)

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

AUSTRALIJOS LIETUVIAI

Antanas Laukaitis

VĖL NAMUOSE

Po trijų mėnesių kelionės po Europą, viešnage Lietuvoj, kurios pabaiga buvo tiesiog olimpinio greičio, nes gavau tik šešias valandas išsinešdinti iš Vilniaus, po to kai be raštiško leidimo, nors žodinius ir turėjau, aplankiau savo tėvo kapą ir senutę sergančią motiną Kaune. Vėliau košmarinis 15-kos valandų laukimas ir bilieto į Frankfurtą tvarkymas, Maskvos aerodromą padarė man pasaulį pačiu baisiausiu, o jų visuose penkiuose kontinentuose, per savo daugybę kelionių, esu matęs gana daug. Pagaliau Frankfurtas, sunkios kelionės užbaigimas pakeliant gerojo vokiško alaus litrą ir tolimesnė kelionė, jau be jokių rūpesčių ir baimės, po Vokietiją, Šveicariją, Angliją ir Azijos kraštus.

Malonu buvo Muenchene pamatyti savo gimines mano pusbrolio, gaila jau prieš du metus ten mirusio, mokytojo Juozo Laukaitio našlę, taip pat mokytoją Sofiją, jų sūnų dr. Arūną Laukaitį, kuris su savo gydytoja žmona puikiai verčiasi Augsburgėje ir yra žinomas vidaus ligų specialistas, per kurio šešis kabinetus ligonis perėjęs ir atsidūręs jo pačio paskutiniajame, jau turi visus savo sveikatos rezultatus ir ten tik gauna dr. Arūno ligos apsakymą, jo prirašomus vaistus ir gydymą. Nežinau Australijoje nei vieno privataus gydytojo, kuris ką nors panašaus čia turėtų. Šiuo metu dr. Arūnas Laukaitis yra labai susirūpinęs Augsburgės lietuvių kryžiaus, pastatyto ten po karo gyvenančių lietuvių, atremontavimu. Šis kryžius yra dabar gana blogoje padėtyje, reikalaujantis greito taisymo. Jo noras yra praveisti pasaulinį vajų, prašant, ypatingai buv.

augsburgiečius, paremti tai aukomis, kai jis jau susitarė su Augsburgės vokiečių valdžios organais ir darbą vėliau pradės. Norima visa baigti prieš sekančių metų studijų dienas, įvykstančias Muenchene.

Malonu Muenchene buvo svečiuotis pas niekuomet nepavargstančią ir lietuviškam darbui savo visą širdį atidavusią Aliną Griniene, kuri yra ne tik Muencheno, bet, sakyčiau, ir visos Europos lietuvių kultūrinė darbo bitelė. Gaila tik, kad gražios atminties kultūrininkas, jos vyras dr. J. Grinius jau ir nepasitiko manęs, sau amžinąjį prieglobstį radęs, netoli mano pusbrolio, Muencheno kapuose, kuriuose aš juos irgi aplankiau. Didelis siurprizas buvo Pas. Liet. B-nės pirminkui inž. Vyt. Kamantui, kai jis, atvykęs į vaišinguosius A. Griniene namus, rado ir mane ten. Su kartu ten buvusiais Vokietijos jaunaisiais intelektualais dr. Kęstučiu ir dr. Saulium Girniais, Egle Juodvalke ir kt., maloniai teko pasidalinti savaisiais ir, nesenai Anglijoje buvusiais, Studijų Dienų išpūdžiais, kai su inž. V. Kamantu, plačiau apšnekėjome būsimas Pas. Lietuvių Dienas ir man rūpimą Pas. Liet. Sporto šventę. Jo tvirtinimu, chigagiečiai labai intensyviai šioms šventėms ruošiasi ir laukia svečių iš viso pasaulio. Ypatingai man buvo malonu girdėti jo labai šiltus žodžius apie Australijos lietuvių, kuriuos jis vėl žada aplankyti šių metų gale, būsimosios Australijos Lietuvių Dienų šventės metu.

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Antano Juodvalkio 70 m. amžiaus ir 50 metų visuomeninio darbo pagerbime, įvykusiame 1982 m. rugsėjo 12 d., Lietuvių Tautiniuose Namuose, Chicagoje, gen. konsulė šeimos tarpe. Sėdi iš kairės: Ona Juodvalkienė, gen. konsulė Juzė Daužvardienė, Antanas Juodvalkis, stovi: dukra Eglė Juodvalkė ir sūnus Uosis Juodvalkis.

V. A. Račkausko nuotr.

'Tu esi geras sąmoningo lietuvių pavyzdys...'

Eglės Juodvalkės žodis pasakytas per jos tėvo Antano Juodvalkio pagerbimą Chicagoje, LT Namuose š. m. rugsėjo 12 d.

Kiekvienas vaikas, su retom išimtim, myli ir gerbia savo tėvą ir motiną todėl, kad jie yra jo tėvai, gimtytojai. Tai įprasta. Tačiau yra ir kitokia pagarba, kuri užsitarnaujama. Tai pagarba ne tėvo, o žmogaus, žmogaus, kuris ne tiek savo žodžiais, kiek savo gyvenimu duoda kitiems, tam tarpe ir savo vaikams vertingą ir sektingą pavyzdį.

Aš jau seniai laikiu progos viešai padėkoti savo tėvui už tai, kad jis kartu su mama rūpinosi mano ir brolio lietuvišku auklėjimu, skatino mane rašyti straipsnius spaudai, nors ne visada sutikdavo su juose išreikštomis mintimis ar jų apipavidalinimu; ragino rašyti eilėraščius, nors jų nesuprato, džiaugėsi kiekvie-

nu, net ir mažai reikšmingu vaikų lietuvišku darbeliu. Noriu padėkoti už kur kas svarbesnį dalyką: už įdiegtą meilės Lietuvai. Tu, tėtuk, savo gyvenimą pagrindai tautiniu principu: darbu Pro Patria. Šį principą stengeis ir stengies įgyvendinti ir namie — tėvynėje ir svetur. Tavo rūpestį netekusia laisvės Lietuva liudija įvairi organizacinė veikla, gausūs straipsniai spaudoje. Tu esi geras sąmoningo lietuvių pavyzdys ir tau dėkoju už tai.

Tačiau tai dar ne viskas. Kuo ilgiau gyvenu, tuo labiau vertinu vieną, mūsų tarpe vis retėjančią tavo savybę, tėtuk. Esi sukalbamas. Ne perkabamas, bet sukalbamas. Moki ne tik klausytis skirtingų nuomonių, bet ir išgirsti jas. Moki, o tai turbūt yra sunkiausia, kartais net savo nuomonę pakeisti, jei klysti. Mudu esame, ypač seniau, karštai ginčijęsi ir ne-

sutikę įvairiais klausimais. Yra klausimų dėl kurių ir šiandien turbūt susiginčytume. Tai nesvarbu. Svarbu, kad galime viens kitu pasitikėti, jog išklaussime viens kito nuomonės atidžiai, su dėmesiu, su pagarba.

Jei pradėčiau smulkiai vardinti viską, už ką tau dėkinga, mes neišeitume iš šios salės dar geras kelias dienas, jei ne savaites, ar mėnesius. Gal užteks pasakyti, kad aš didžiuojuosi, jog esu tavo duktė.

Ačiū, tėtuk.

Tavo,

Eglė

• Inž. V. Mažeika, ALT S-gos pirmininkas, sveikindamas suaktyvininką Antaną Juodvalkį Tautiniuose Namuose suruoštame pagerbime, taip pat perdavė ir Korp! Neo-Lithuania garbės filsterio poeto Stasio Santvaro sveikinimą.

JONAS ŠOLIŪNAS,

turis 23-jų metų patyrimą Social Security srityje, atidarė savo įstaigą:

SOCIAL SERVICE ADVISORS

2444 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629.

Tel.: 312-737-8039.

Įstaiga veikia — pirmadieniais — penktadieniais nuo 9:00 val. iki 4 val. p. p.

Mielai patarnaujame visais reikalais, kurie liečia Social Security senatvės, Disability, Medicare pensijas ir klausimus. Tvarkome visas apeliacijas ir skundus dėl įvairiausių pensijų problemų.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).

Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLIC

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Kas nauja širdies ir kraujų indų ligų tyrime bei gydyme? *Dr. Antanas Butkus*

Širdies smūgis ir smegenų paralyžius tebėra dar labiausiai paplitusios ligos, kurios kasmet pareikalauja labai daug aukų. Nors pastaruoju metu mirtingumo nuo šių ligų mažėja, deja, pažanga per lėta. Tos ligos ir nuo jų mirtingumo nuošimtis dar tebėra pirmoje vietoje visų ligų tarpe.

Šia proga noriu su Dirvos skaitytojais pasidalinti neseniai mokslinėje spaudoje pasirodžiusiomis apžvalgomis, aptariančiomis tų ligų padėtį, bei padarytą pažangą jų išgydyme.

Pastarųjų 40 metų laikotarpyje daugiau negu pusė žmonių JAV-se mirė nuo širdies ir kraujų indų ligų. Statistika rodo, kad kasdien 3,400 amerikonių gauna širdies ataką ir apie 1,600 — smegenų paralyžių. Kasmet 25,000 kūdikių gimsta su širdies vožtuvų nenormalumais ir 1.7 milijonai suaugusių gauna reumatinę širdies ligą.

Vėžio liga yra antra didžioji mirtingumo priežastis. 1978 metais pareikalavusi 400,000 aukų.

Nors mirtingumo skaičius nuo širdies ir kraujų indų ligų kasmet mažėja, jos tebėra pirminė mirtingumo priežastis. Užtat ir socio-ekonominės pasekmės nuo tų ligų taip pat labai didelės. Tos ligos pareikalauja daugiausiai lovų ligoninėse. Joms kasmet išleidžiama virš 60 bilijonų dolerių: 20 bilijonų išleidžiama gydymui, 10 bilijonų produkcijos nuostoliui dėl praleisto darbo laiko ir 30 bilijonų dėl perankstyvos mirties. Ta 60 bilijonų dolerių suma sudaro virš 1/5 visų ligoms išleidžiamų pinigų JAV-se.

Nuo širdies ligų mirtingumo sumažėjimas

Paskutinių 30 metų laikotarpyje mirtingumas nuo širdies ligų sumažėjo daugiau negu 30%. Šis sumažėjimas kasmet didėja, ypač jaunesnių žmonių tarpe (25-44 metų amžiaus). Tačiau virš 45 metų amžiaus žmonių tarpe šios ligos tebėra didžiausia mirtingumo priežastis. Nuo širdies ligų miršta daugiau vyrų negu moterų, tačiau smegenų paralyžius yra labiau paplitęs moterų, negu vyrų tarpe.

Dėl mirtingumo nuo širdies ir kraujų indų ligų sumažėjimo, gyvenimo ilgis JAV-se paskutiniu metu pa-

didėjo dviem metais vyrams ir moterims.

Kas prisidėjo prie mirtingumo sumažėjimo? Mirtingumo sumažėjimo nuo širdies smūgio ir smegenų paralyžiaus priežasties tenka ieškoti daugelyje faktorių, įskaitant pagerėjusią medicininę priežiūrą, atsiradimą specialios ambulatorinės greitosios pagalbos, išradimus chirurgijoje ir medicinoje ir geresnę kraujospaudimo kontrolę. Socio-ekonominiai bei aplinkos faktoriai taip pat veikia teigiamai, k. a. pasikeitimas gyvenimo būdu, sumažėjęs rūkymas bei nikotino suvartojimas, padidėjęs produktyvus poilsio išnaudojimas, pasikeitimai maisto gamyboje bei jo suvartojime..

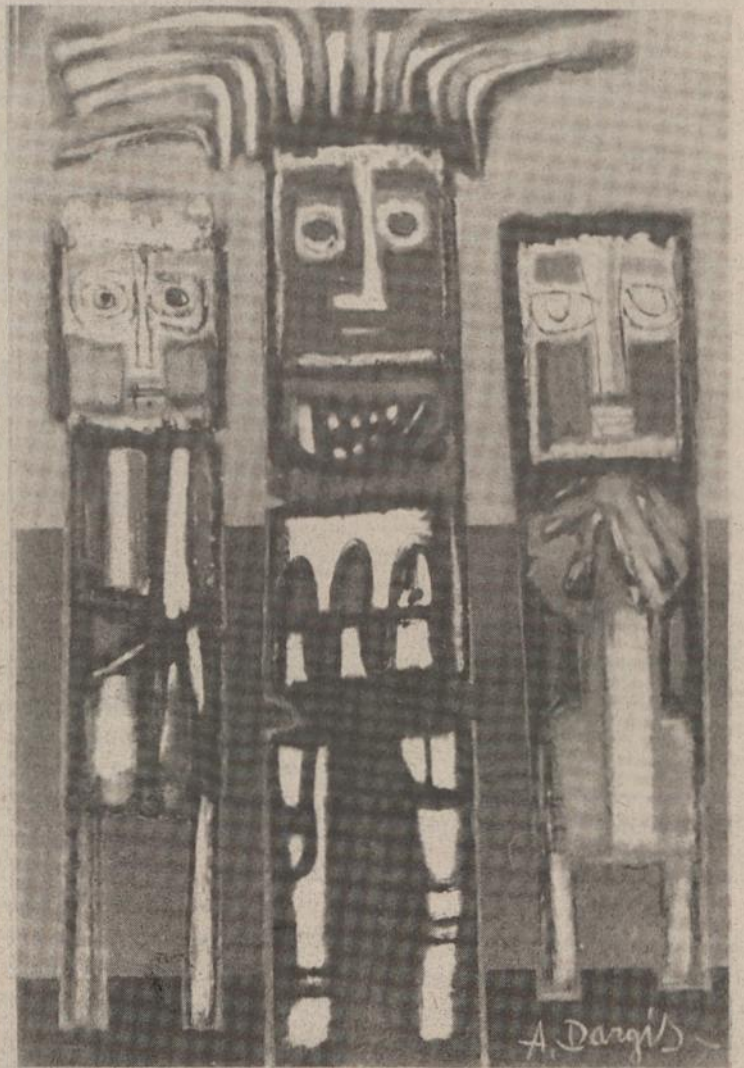
Nors visų pripažįstama, kad mirtingumo nuošimtis tikrai sumažėjo, vis dėlto sunku aiškiai nustatyti kokios priežastys prie šio fakto daugiausiai prisidėjo. Yra aišku, kad pažanga padaryta šių ligų atsiradimo priežasčių tyrime, bei jų vystymosi sustabdyme, diagnozėje bei gydyme. Pažanga padaryta 10-tyje sričių širdies ir kraujagyslių ligų tyrime.

Ligų atsiradimo procesai

Aterosklerozė. 1970 metais iš daugiau negu milijono širdies ir kraujagyslių ligų 87 nuošimčiai atsirado dėl aterosklerozės. Tačiau dar ir šiandien tos ligos priežastys nėra galutinai nustatytos. 1971 metais

JAV valdžios buvo sudaryta speciali mokslininkų komisija, kuri rekomenduotų tyrimų programas šiai ligai ištirti. Daugelis tų programų jau įvykdyta. To išdavoje buvo nustatyti trys rizikos faktoriai, kurie yra galimi pašalinti, ar bent sumažinti. Tie aterosklerozę sukeliantieji faktoriai yra: aukštas kraujo cholesterolio kiekis, aukštas kraujo spaudimas ir cigarečių rūkymas. Šalia šių rizikos faktorių atpažinti ir kiti, k. a. diabetas, fizinis neaktyvumas (per didelis sėslumas), nutukimas, amžius ir vyriška giminė, bei taip vadinas kompulsinis žmogaus būdas, nesugebas nuo rūpesčių ir įsipareigojimų tinkamai atsipalaiduoti.

Tyrimai ląstelinėje ir molekulinėje biologijoje suteikė naujas informacijas apie kraujo ir arterinės sienelės ląsteles ir jų santykiavimą. Ląstelinėje kultūroje galim ištirti lipoproteidų, trombocitų, makrofagų ir hormonų įtaką kraujagyslių ląstelėms ir sužinoti kokiose sąlygose jie skatina ir kokiose sąlygose tie patys elementai sustabdo aterosklerozinio proceso išsivystymą. Ląstelinė kultūra padeda atpažinti prigimtus žmogaus kūno ląstelių nenormalumus, kurie sukelia aterosklerozę. Ta technika padeda nustatyti lipoproteidų gamybos bei jų suskaldymo būdus ir sužinoti kas reguliuoja arterijos ląstelių dauginimąsi. Paskutiniame de-

ALFONSAS DARGIS. Trys broliukai (aliejus). Jo kūrinį paroda įvyks Toronte spalio 16-17 d.d. Prisikėlimo parapijos salėje. Rengia KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo parapijos skyrius. Parodoje bus išstatyta 80 naujų kūrinių.

šimtmečiuje patirta cholesterolį išnešiojančių lipoproteidų reikšmė ir atpažinti kiti aterosklerozę sukeliantys rizikos faktoriai, kaip diabetas, aukštas kraujo spaudimas, rūkymas ir kt.

Nauji tyrimų duomenys nurodė, kad aukšto tankio lipoproteidai, priešingai žemo tankio lipoproteidams, yra teigiami faktoriai, veikiant prieš aterosklerozės atsiradimą. Taip pat nustatyta kraujyje esančių trombocitų reikšmė trombozės išsivystyme. Sužinota, kaip jie vienas su kitu sulimpa (agreguoja), koku būdu jie prilimpa prie kraujagyslės sienelės ir tuo būdu prisideda prie trombozės atsiradimo.

Vienas iš svarbiausių paskutinio dešimtmečio atradimų tai prostaglandinai ir jų įtaka kraujagyslių sienelėms. Prostaglandinai turi labai didelę įtaką kraujui ir arterijų sienelių ląstelėms. Dvi prostaglandinų rūšys — tromboksenas ir prostaciklinas yra pačios stipriausios cheminės medžiagos dėl trombocitų agregacijos ir jų iš agregato palikuosavime. Lygsvaros balansas tarp trombokseno ir prostaciklino gali kontroliuoti trombozės ir aterosklerozės išsivystymo procesus. Nauji duomenys rodo, kad iš kresėjančio trombocito išleisti proteidai patenka į kraujagyslės sienelę, paveikdami jos metabolismą. Iš kitos pusės, suleistas prostaciklinas į arte-

rijos sienelę užblokuoja prie jos trombocitų prilipimą. Šie bandymai atidaro kelius naujiems, kurie galės nustatyti kaip apsaugoti sužalotą kraujagyslės sienelę, kuri būtų apsaugota nuo aterosklerozinių pakenkimų išsivystymo. Jau dabar yra vartojami senai surasti vaistai, kaip aspirinas ar dipyrmidolis, kurie taip pat sulauko prostaglandinų veikimą. Deja jų veikla nėra specifinė: sulaukdamiesi neigiamus k. a. trombokseną, sustabdo ir teigiamus, k. a. prostacikliną.

Pažanga padaryta ir aterosklerozės diagnostikoje, kas gydytojams padeda nustatyti ankstyvia ligos stadiją.

Aukštas kraujo spaudimas

Tautinis širdies Instituto (NIH) tik 1948 metais tepradėjo aukšto kraujo spaudimo tyrimus. Iki to laiko veik nebuvo jokių vaistų prieš tą ligą, išskyrus ryžių dietą. Pastaroji padėjo tik mažai daliai pacientų. Tuo metu dar net nebuvo aišku ar tai yra liga, ar tik jos simptomai. Kai kas galvojo, kad vėlesniam amžiuje atsirandantis aukštas kraujo spaudimas yra teigiamas reiškinys aptarnauti deguonim jo reikalingus audinius. Dėl to buvo tikėta, kad kraujo spaudimo sumažinimas galėtų daugiau pakenkti, negu kad naudotų atnešti.

(Nukelta į 6 psl.)

Marianhill Missionaries

1882 - 1982

MAKE A COMMITMENT NOW
TO SERVE AS A PRIEST OR BROTHER

- Apostolate: South Africa, Zimbabwe, New Guinea, United States, Canada
- Students accepted for college and Theology
- Late Vocations

"Here I am, Lord, send me."
(Jeremiah)

"If no one else will go, I will"
(Founder of Marianhill)

FOR A NEW LIFE IN GOD'S SERVICE

Contact: Director of Vocations

23715 Ann Arbor Trail

Dearborn Heights, Mi.

48127

Phone: (313) 561-6695

ŠIRDIES IR KRAUJO INDŲ...

(Atkelta iš 5 psl.)

Pastaruoju metu daug sužinota apie centrinių ir periferinių nervų sistemų įtaką į kraujo spaudimo reguliavimą. Nustatyta iki tol nežinomų hormonų: kalikrino, kinino, renino, angiotensino ir prostaglandinų reikšmė kraujo spaudimo reguliavime. Ne tik gydytojai, bet taip pat ir pacientai pajuto reikalą sukontroliuoti aukštą kraujo spaudimą. Skaičiuojama, kad šiuo metu virš 10 milijonų amerikonių vaistų būdu sėkmingai reguliuoja savo kraujo spaudimą. Dėl tos priežasties sumažėjo mirtingumas nuo ligų, kurios yra surištos su aukštu kraujo spaudimu, k. a. ateroskleroze, ar piktybinis aukštas spaudimas (malignant hypertension).

Prigimtinės ir reumatinės ligos

Ypatingai didelė pažanga padaryta prigimtinių širdies ligose (congenital heart disease), pav. Rubelos skiepai labai sumažino nuo jos atsirandančią prigimtinių širdies ligą.

Širdies-plaučių mašinos atradimas 1950 metais nepaprastai daug padėjo širdies chirurgijai. Naudojant žemą temperatūrą (hypothermia), širdies-plaučių mašiną ir dibtinai paraližuojant širdį (cardioplegia) chirurgai gali sutvarkyti naujagimių širdies funkcijų nenormalumus, bet dar labiau komplikuotus prigimtinius defektus. Įvairių širdies vožtuvų paraližių pagaminimas prisideda prie mirtingumo nuošimčio sumažinimo dėl reumatinės širdies ligos. Naujos diagnostikos būdai, k. a. echokardiografija padeda atpažinti širdies trūkumus dar net negimusiam kūdikių.

Yra daromi bandymai kiek prostaglandinų gamybos sustabdytojai yra veiksmingi pašalinti labai paplitusį prigimtinių nenormalumą (patent ductus arteriosus). Šio nenormalumo atveju daugelio per anksti gimusių kūdikių kraujagyslės jungiančios plaučių arterijas su pagrindine aorta nėra gerai uždarytos.

Klinikiniai sindromai

Širdies arterijų liga. Pastariniu metu atsirado daug informacijos apie šios ligos atsiradimo priežastis, diagnozę ir jos gydymą. Dar reikia tyrimų išaiškinti keletą pagrindinių klausimų, k. a. kodėl širdies arterijų liga išsivysto į širdies ataką, anginą ar staigią mirtį. Pacientai, kurie gauna širdies ataką nebūdami liginėje turi žymiai mažiau šansų pasveikti už tuos, kurie yra intensyvioje gydytojų priežiūroje. Tas aiškiai

rodo būtiną reikalą surasti efektingus metodus sukontroliuoti širdies ritmą ir atstatyti širdies funkcijas širdies ataką gavusiam žmogui tuo metu nesirandant liginėje. Ypatingai čia padeda dirbtinas kvėpavimas arba cardiopulmonary resuscitacija, išgelbėjanti daugelį pacientų, kurie būtų be jos numirę.

Kalcijaus įtaka širdies raumenims

Nauji duomenys rodo kalcijaus reikšmę širdies lygio raumens fiziologijoje. Šie kalcijaus ionai reikalingi elektrofiziologiniam procese, pasitarnauja širdies muskulų susitraukimui, kontroliuoja energijos atsargą ir jos sunaudojimą. Surasti nauji vaistai, kurie užblokuoja kalcijaus ionų kelionę per ląstelines membranas. Iš tų vaistų Vermapilis daugiausiai išbandytas kaip labai reikalingas širdies ritmo sutrikimu sergantiems pacientams. Kiti vaistai padeda angina pectoris ir aukšto kraujo spaudimo atveju. Tolimesni tyrimai dėl kalcijaus ionų įtakos elektrofiziologiniam procese ir tų vaistų reikšmė širdžiai galės dar daugiau pasitarnauti širdies ligų medicinoje.

Periferinių kraujagyslių ligos

Chirurgija padarė didelę pažangą arterijų pakeitime su kitom ar su protezais. Venų ligos dar mažai ištirtos. Dar mažiau buvo žinoma dėl ko atsiranda periferinių kraujagyslių ligos. Pastutiniai 10 metų ir šioje srityje rodo pažangos ženklų. Naujos diagnostinės technikos dėka padaryta pažanga ne tik chirurginėje, bet taip pat ir medicininėje srityje.

Kraujagyslių liga smegenyse

Aukštas kraujo spaudimas, ateroskleroze ir diabetas jau senai buvo pripažinti kaip priežastys kraujagyslių ligos atsiradimui smegenyse. Seniau smegenų paralyžiaus ištiktą pacientą nebuvo žinoma kaip gydyti, išskyrus ilsėtis lovoje. Naujas diagnostinis kriterijus padeda atpažinti morfologinius ir fiziologinius pasikeitimus nervų ir smegenų ląstelėse, suteikia galimybę sulaikyti kraujavimą smegenų paralyžiaus metu, duoti kraujo krešulio sustabdymo ar jo ištyrpdymo vaistus (hepariną).

Širdies ritmo sutrikimas

Arrhythmia. Staigi širdies mirtis atsitinka dėl širdies ritmo sutrikimo dėl autonominės nervų sistemos pašlijimo. Tai yra labai pa-

Montrealio lietuvių choras, kurio įdainuotų lietuviškų kalėdinių giesmių plokštelė netrukus pasirodys rinkoje. Vidury choro dirigentas A. Stankevičius.

NAUJA KALĖDINIŲ GIESMIŲ PLOKŠTELĖ

Vadovaujant jaunam, energingam ir gabiam muzikui bei kompozitoriui Aleksandrui Stankevičiui, jo naujai sudarytas Montrealio lietuvių choras suspėjo per trumpą laiką pasiruošti ir juoston įrašyti visą eilę lietuviškų tradicinių ir visiškai naujų kalėdinių giesmių, iš viso net 14, ir pagaliau pagaminta plokštelė, kuri greitai laiku pasirodys rinkoje.

Šio įrašo idėja, jos realizavimas, dainininkų suvėlavimą iš dviejų chorų (Aušros Vartų parapijos veteranų ir jaunųjų "Pavasario" choro mergaičių) buvo įvykdyta šio jaunojo maestro asmeniškai iniciatyva. Kitas įdomus siurprizas, tai iš tų 14-os įrašytų giesmių, 3 buvo jo paties kūriniai.

Repetuojant, daugeliui mūsų tie jo kūriniai atrodė pernelyg lengvabūdžiai. Tačiau, kai susirinkome visi bendroms repeticijoms ir, "Marko" įrašų studijon didžiajam egzaminui, — viskas pasirodė visai kitokioje šviesoje. Tai gana naujoviški dalykai, sukurti šiolaišinės muzikos motyvais.

Pirmasis jo kūrinys "Angelių balsai" — tai lyg kažkur iš kosmoso atskridusių garsų mišinys, palydimas visų keturių mišraus choro balsų harmonijos. Tai giesmė ištisai be žodžių. Tikrai stebėtina kompozicija.

Antrasis kūrinys "Linksmų Kalėdų" — vėl imant rus kalėdinių sveikinimų montažas aštuoniomis kalbomis. Pradedama lietuviškai — Linksmų Kalėdų, sekamą Merry Christmas, Joyeux Noel, Buono Natale, Froehliches Weihnachten, Felices Navidade, Feliz Natal ir užbaigiama su lenkiškai — Wesolych Świąt. Pati kompozicija pradedama visų 4 balsų vokaliniiais varpais, kuriems nuaidėjus,

gana smagių tempu visi 4 balsai sugaudžia — Linksmų Kalėdų, Merry Christmas ir t.t. Baigus šį epizodą, vėl nuskamba vokaliniai varpai ir šiemis nutilus, vėl kartoja — Linksmų Kalėdų etc. keletą kartų, kol viskas užsibaigia ir pradingta pianissime. Tai bene geriausiai pavykęs jaunajam kompozitoriui kalėdinių temų kūrinys.

Trečias ir paskutinis Aleksandro kūrinys "Laukiamie su viltim". Čia moterų balsai pratęsimai kartoja "Sveikiname, sveikiname..." Tuo tarpu vyrų balsai unisonu kartoja "Su šventom Kalėdom, su šventom Kalėdom", kol viskas baigiama kalėdiniu sveikinimu šūksniais. Visi 3 kūriniai perdėm naujos, moderniškos dvasios, tačiau labai atitinkantys kalėdinę atmosferą.

Pats juostos įrašymas pradedamas lietuviškosios muzikos klasiko J. Naujailio kūrinio "Tyliąją naktį" (A. Stankevičiaus aranžavimas). Toliau girdime M. Petrausko — "Skubinkit, Piemenys", J. Siniaus — "Nakties Tyloje", R. Gruberio — "Tyli Naktis", J. Bertulio — "Iš padangių tolimųjų". Įrašai užbaigiami su J. Naujailio "Linksmą giesmę".

Baigiant, norisi pridurti, jog jaunas muzikas Aleksandras Stankevičius-Stankė yra gimęs Montrealy, žymaus knygų leidyto Aloyzo Stankevičiaus sūnus. Iš jo galima tikėtis daug didžių dalykų. Tenka su malonumu pabrėžti, kad šis jo naujai sudarytasis choras jau spėjo puikiai atestuotis, laimėdamas etninių chorų dainavimo čempionatą — Kvebeke. Dabar laukiama visos Kanados chornio dainavimo rungtynių rezultato. D. N. Baltrukonis

KLEMENSUI JŪRAI
70 METŲ

Šio numerio atkarpoje pradėdame spausdinti mūsų bendradarbio Brazilijoje Klemenso Jūros humoreską "Advokatas Petraitis danguje".

Klemensas Jūra, poetas ir rašytojas, gyvenantis Brazilijoje, neseniai atšventė 70 metų amžiaus sukaktį. Jis yra gimęs Salėmos Būdės km., Sasnavos vls. Marjampolės apskr.

Po II pasaulinio karo emigravo į Braziliją, kur redavo "Mūsų dienas" ir savo įsteigtą satyrinį "Garnį". Paruošė kelis kalendorius, išleido portugalų kalbos vadovėlį, drauge su S. Bakšiu parengė lietuvių kalbos vadovėlį.

Spaudoje reiškiasi jau daugiau kaip 50 metų. Yra išėję jo eilėraščių rinkiniai: Praeivio ašara, Kirvio lėmimas, Tremtinio ašaros. Daugiau reiškiasi prozos knymomis: Kapai be kryžių, Didysis sielvartas, Mirties siluetai, Okeanida, monografija Taurioji Lietuva.

Išryškindamas lietuviškiems reikalams atsivadusius žmones, jis parašė kun. B. Suginto biografiją "Tėvynės vaidila", o pagerbdamas prel. Z. Ignoto auką,

KANADOS LIETUVIŲ FONDO LEIDINYS

Kanados Lietuvių Fondas buvo įsteigtas K.L.B. Krašto Tarybos suvažiavime Otavoje 1962 m. rugsėjo 16 d, taigi šie metai yra Fondo dvidešimtmetis. Nors šį Fondą įsteigė K. L. Bendruomenė, bet vėliau pagal Kanados "Corporation Act" Fondas gavo atskirą čarterį ir veikė kaip atskira organizacija, tik keturi Bendruomenės atstovai "ex officio" dalyvauja Fondo Taryboje kaip pilnateisiai jos nariai. Šiuo metu Fondo Tarybą sudaro 16 narių. Per tą dvidešimtmetį Fondas sukaupė virš \$500,000 kapitalo, sutelkė virš 1000 Fondo narių ir išmokėjo apie \$150,000 pašalpų švietimo ir kultūrinėms organizacijoms.

Jau nuo Fondo veikimo pradžios, telkiant įnašus, Fondo nariai buvo prašomi atsiųsti savo nuotraukas Fondo žinynui, kuris, manoma, patarnaus nario tapatybei patikrinti. Bet į tai atsiliepė tik ketvirtadalis narių.

parašė net du veikalus apie jį, dabar ruošdamas ir trečią brazilų kalba, kurio pavadinimas bus "Alma Christalina". Saleziečiai atspausdino jo eilėraščių rinkinį "Kauburėliai", o paskutiniu metu parašė rinkinį "Peržengiu Rubikoną", kuriam dar dailios leidėjo.

Turi paruošęs ir autobiografinį romaną "Jordanas Alaburda", tik jam, gyvenant toliau nuo lietuviškų kultūros centrų, sunkiau pasiekti leidėjus. Nežiūrint nestiprios sveikatos, turimas jėgas ir laiką uoliai su-naudoja plunksnos tarnyboje.

Vėliau sumanyta narių nuotraukas patalpinti į numatyta išleisti Fondo žinyną-albumą, nors daugelis narių ir net kai kurie Tarybos nariai buvo abejingi ir priešingi tokio leidinio leidimui, jie galvojo "ne tam daviau šimtinę, kad pasireklamuoti..."

Pagaliau 1980 m. XI. 8 visuotiniame narių susirinkime leidinio klausimas buvo iškeltas ir prašyta narių konkrečiai pasisakyti ar numatyta leidinį leisti ar ne. Susirinkimas dauguma balsų (75%) nutarė leisti ir ne vėliau kaip 1982 m., kad Fondo dvidešimties metų veikla būtų jame paminėta. Buvo išrinkta komisija (Jakubickas, Lelis, Bersėnas, Januška, dr. Pacevičius) kuri išsiuntinėjo nariams laiškus prašydama atsiųsti daugiau nuotraukų ir žinių, nes iki tol turėta tik 260. Iš viso gauta 420 nuotraukų, kurios ir įdėtos leidinyje.

1981 m. rugsėjo mėn. visa surinkta medžiaga-straipsniai, statistikos duomenys buvo komisijos patikrinti (perskaityti) ir atiduoti Litho-Art spaustuvei. Prieš tai buvo atsiklausta ir kitų spaustuvių Time-Press Toronte ir Morkūno Chicagoje. Prieinamesnė kainą pasiūlė Litho-Art Toronte (J. Gustainis ir Č. Sinkevičius) — \$10,500, kuriems komisija ir atidavė spausdinimą. Pridėjus kitas išlaidas leidinio spausdinimas kainavo \$11,500. Š. m. liepos 1 d. šis leidinys išėjo iš spaudos ir dabar platinamas Kanadoje.

Čia turiu paminėti, kad tos knogos leidimo iš anksto niekur neskelbiame ir pinigų išleisti nerinkome. Tai daryta sąmoningai, kad iš-

vesti priekaištų komentary spaudoje. Knygos spausdinimo lėšas avansavo K. L. Fondas, be to, \$2000 buvo palikęs specialiai leidiniui leisti vienas miręs Fondo narys.

Šiame leidinyje atspausdinta medžiaga — kelių autorių straipsniai, statistikos duomenys, narių ir jų įnašų sąrašai, fotografijos ir t.t. nėra meno ar literatūros objektai, o tik informacija, kuri pasako viską apie K. L. Fondo įkūrimą, jo veiklą ir pasiektus vaisius per dvidešimt metų intensyvaus darbo. Pirmuose puslapiuose įdėta Lietuvos prezidentų paveikslai, Tautos himnas, Lietuvos žemėlapis, gen. konsulo dr. J. Žmuidzino sveikinimas, toliau seka straipsniai, statistika, diagramos, Fondo čarteris, įstatai, narių sąrašas ir 420 fotografijų. Gale pridėta

dar "Spaudos atgarsiai" — iškarpos apie Fondo steigimą ir veiklą. Viso knygoje yra 200 puslapių storesniame kreidiniame popieriuje.

Leidiniui medžiagą paruošė ir redagavo P. Lelis. Viršelius piešė dail. V. Pazukaitė. Tiražas 1000 egz. Kaina \$15.00 kietais viršeliais, \$12.00 — minkštais viršeliais (kanadiškais doleriais). Šią knygą galima įsigyti Toronte: Lietuvių Namuose pas Daunį pas Fondo išd. A. Bumbulį, pas dr. Pacevičių ir P. Lelį.

Provincijose šią knygą platina Fondo įgaliotiniai. Leidinio reikalais kreiptis adresu: P. Lelis 32 Weatherell St, Toronto, Ont. M6S 1S7.

Užsisakant šią knygą prie jos kainos reikia pridėti 2 kanadiškus dolerius persiuntimo išlaidoms.

P. Lelis

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

JEI JUMS REIKIA UZDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius. dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

Advokatas Petraitis danguje

(I)

Klemensas Jūra

Keista. Neįtikima. Žmogus jauti, girdi, matai ir — negali reaguoti. Nejauci ir nemaloni būseną. Štai, va — jis mato save tįsanti, nejudrų, sustingusį, melsvą, pablyškusiu veidu, keistai ir kietai sučiauptomis lūpomis...

— Ne, tai negali būti? — jis galvoja. — Negi tai aš esu tas bauginančiai šaltas drypsantis kūnas? Nieko nesuprantu: galiu laisvai judėti, galiu matyti visus, net ir tą nejudrų "aš", tik... niekur negaliu pasišalinti. Nematoma ir net nejauciama gija mane riša prie šios nemalonios aplinkos. Tiesiog — nemaloni savi-jauta, apie kurią aš niekada nepagalvojau. Matau visus čia susirinkusius, net jų mintis matau. Galiu laisvai stebėti jų galvojimą, labai netikrą liūdesį ir nuobodulį. Štai... mano firmos dalininkas:

"Ak, kad nors greičiau baigtųsi ta įkyri, nemaloni ceremonija! Dar turiu paskubėti susitikti su trimis naujais klientais, kuriuos dabar man reikės ginti — firmos dalininkui taip nelauktai ir nelaiku mirus. Tai jis — šitas drypsantis maišas, turėjo išpaukinti jų labai abejotino švarumo bylas. Jis taip nuostabiai sėkmingai sugebėdavo suvynioti įstatymus, suraityti

visus nepalankius įrodymus... Kokia bebūtų paini byla — lex visada buvo jo pusėje! Reikia pripažinti, kolega, kad tu geriau negu kas kitas interpretuodavai įstatymus ir beveik visada tau panorėjus — nekaltasis likdavo kaltas, o kaltinamasis atsidurdavo nukentėjusio rolėje. Ak... reikėjo tau čia dabar nuvirsti nuo kojų dėl kokios ten menkos pneumonijos".

— Tai štai koks tas mano "brangusis kolega"! — jis nenoromis sumurmėjo ir nukreipė akis į kitą pnusę, bet vėl nenoromis atsigrįžo į buvusį dalininką, pasekdamas jo minčių eigą:

"... gripas, pneumonija... nevykėlis! Pasiskubino. Galėjo nors tas paskutines tris bylas sutvarkyti. Dabar — pokšt ir nebėra paties šaučiausio advokato, kurio net ir teisėjai privengdavo. Dabar tenka ieškoti naujo firmos dalininko ir, žinoma, teks numesti keleta tūkstančių šito drypsančio maišo našlei: kas reikia — reikia. Aš — doras advokatas! Ta, žuvies akimis, į isteriką puolanti taukų krūva — matai — su trimis bambalais pasilik. Juridiškai tariant — sausas čia neišsipainios. Reikia. Aš ne šykštus, ne materialistas! Mūsų advokatiška kontora, atvirai šnekant, duodavo gerą pelną. Teisybė —

visą sunkesnę darbo dalį atlikdavo šitas dabar sustiręs stuobris. Ką ten sakyti: visas sunkiausias bylas jis apgindavo, o aš tik surasdavau klientus.. Ir... negaliu skystis: nubyrėdavo į mano kišenę didesnė suma, žymiai didesnė, negu pateikdavau atsiskaitymo knygoje. Tas protingas kvailys visada manimi pasitikėjo: pasitenkindavo, kiek aš jo daliai skirdavau. Ach... buvo! Bet... nebėra!" jis atsiduso tikrai nuširdžiai ir nubraukė ašarą, išdavikiškai sudrėkinusią jo riebų skruostą.

— Stuobris!? Aš tau tik stuobris? O tu — sukčius! Galvoji, kad aš nieko nežinojau? Visą laiką mane apgaudinėjai. Sukai ir vogei! Klysti, kolega: žinojau ir tylėjau. Nuvargdavau nuo darbo gausumo. O darbas man buvo toks įdomus, toks jaudinantis, kaip sportas! Kaip šarada. Kaip mįslė, kurią įminus — svaigsti nuo pasitenkinimo. Tribunole mane veikdavo visų įsmeigtos, susijaudinimo degančios akys. Visi sulaukę alsavimą stebėdavo, kaip aš suglūmindavau teisėjus, kaip silpnas nendres nulenkdavau prokurorus... Sportas! Bet įdomus, svaiginantis sportas, į kurį pasinerdavau visą pasaulį pamiršęs. Ar galėjau domėtis firmos dalininko smulkiais materialiniais sukybėmis? Nei man, nei mano šeimai nieko netrūko: turėjome stogą viršum galvos, vaikai mokėsi. O jeigu turtų nesukroviau — ką gi, nesitikėjau taip greit ištiesti kojas... O dabar? Dabar — amen!

(Bus daugiau)

BOSTONO LIETUVIAI

MAIRONIO MINĖJIMAS PER RADIO

Šiais metais minime dvi reikšmingas sukaktis, Maironio mirties 50 metų ir Vinco Krėvės gimimo 100 metų. Tie du didieji mūsų rašytojai giliai įsivėrė į lietuvių tautos istoriją savo kūryba. Priminti jų įtaką bei reikšmę mūsų tautai ir įnašą į lietuvių tautinę kultūrą ir sudaro tų sukakčių minėjimo tikslą. Ligi šiol nei Bostone, nei jo apylinkėse niekas tų sukakčių minėjimų rengimu nesirūpino.

Laisvės Varpo radijo valandos vedėjas Petras Viščinis rugsėjo 19 programoje pradėjo jų minėjimą, skirdamas žymią programos dalį Maironiui, kurį jis apibūdino kaip lietuvių tautos žadintoją. Visa programa buvo perpinta Maironio kūrybos pavyzdžiais.

Pagal P. Viščinį, tai įvadas į minėjimą. Gi baigęs Maironio minėjimą, jis esąs pasiryžęs suorganizuoti panašų Vinco Krėvės minėjimą. Taigi, Laisvės Varpas atliks tai, ko kiti nepadarė.

LIETUVIŠKOS SPAUDOS IR PLOKŠTELIŲ STALAS

Laisvės Varpo kultūrinuose renginiuose visuomet būna lietuviškos spaudos ir plokštelių stalas. Toks stalas veiks taip pat spalio 10 d. 3 val. po pietų įvykstančiame dailiojo žodžio ir dainos vakare So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje. Čia bus galima gauti įvairių lietuviškų knygų ir plokštelių. Jau esąs užsakytas didesnis skaičius Antano Gustaičio paskutinio satyrinio poezijos rinkinio "Ko liūdi, pūtinėli?"

Lietuviškos spaudos ir plokštelių stalą suorganizuos ir tvarkys Antanas Šedukis iš Brocktono. Jis yra nuolatinis lietuviškos spau-

dos platintojas Brocktone. Už išplatintą spaudą gautą nušimtį jis skiria Lietuvių Bendruomenės reikalams.

Panašūs lietuviškos spaudos ir plokštelių stalai turėtų veikti visuose lietuvių kultūrinuose renginiuose. Kai lietuviškai spaudai ir plokštelėms vis sunkiau pasiekti lietuvių visuomenę, tokie stalai bent kultūrinuose renginiuose yra labai reikalingi.

DEMONSTRACIJOS PRIE PRANCŪZIJOS KONSULATO

Rugsėjo 18 d. Bostone įvyko demonstracija prie Prancūzijos konsulato dėl sovietams teikiamų dalių dujotekiui. Demonstrantai norėjo įteikti memorandumą, kuris būtų įteiktas Prancūzijos prezidentui, raginant neremti sovietų Rusijos. Nei konsulas, nei kuris kitas pareigūnas nepasirodė. Tada tas raštas buvo įmestas į konsulato pašto dėžutę. Prie konsulato durų buvo trumpas kalbos. Kalbėjo: latvių, ukrainiečių, estų, lenkų, vietnamiečių, kubiečių ir net Afganistano atstovas, taip pat vienas pabėgėlis iš Sovietų Rusijos ir Harvardo universiteto prof. Cooper. Vis kalbėtojai labai griežtai pasisakė prieš Sovietų Rusijos rėmimą. Šis dujotekis sovietams duosias per 10 milijonų dolerių pajamų, kurie būtų panaudoti jų kariniam stiprinimui. Prie to dujotekio dirba 100,000 vergų iš visų kraštų.

ELENOS VASYLIŪNIENĖS DAILĖS DARBŲ PARODA

"Elena Vasyliūnas an Exhibit of Paintings in the Gallery Cambridge Public Library September 13 — September 27, 1982", tokia

antraštė ant mažos brošiūrėlės, atspausdintos bibliotekos ir duodama kiekvienam parodos lankytojui. Brošiūrėlėje E. Vasyliūnienės biografinės žinios.

Paroda buvo lankoma daugiausia amerikiečių. Joje buvo įstatyta 10 paveikslų: pavasaris, vasara, ruduo, žiema, akmenys, miškas, mėnesiena, gėlės. Lankytojai gėrėjosi šiais paveikslais, nes tai gerai nuiteikiančios spalvos ir jų deriniai, o taip pat visa kompozicija.

SUPAŽINDINS SU NAUJA KNYGA

L. M. F. Bostono klube, spalio 16 d. 3 val. p. p. Tautinės S-gos namuose, 484 E. 4th Street, So. Bostone įvyks supažindinimas su dr. Petro Kaladės nesenai išleista knyga "Maistas ir ligos — maisto biochemija". Apie autorių ir knygą kalbės dr. Alfredas Krišukėnas. Po supažindinimo bus kavutė. Visi yra kviečiami atsilankyti. Čia pat bus galima įsigyti ir knygą.

PALIKTA TA PATI VALDYBA

L.M.F. Bostono klubo rugsėjo 18 d. įvykusiame susirinkime buvo renkama klubo valdyba sekantiems metams. Visos klubo narės vienbalsiai pasisakė už senąją valdybą: pirm. Elena Vasyliūnienė, vicepirm. Irena Rasienė, sekr. Juzė Matjoškienė, išd. Irena Ulpaitė ir narė Magdalena Lendraitienė.

PARENGIMAI

• Laisvės Varpo literatūros ir dainos vakaras spalio 10 d. 3 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• "Maistas ir ligos — maisto biochemija" knygos sutikimas spalio 16 d. 3 val. p. p. Tautinės Sąjungos namuose So. Bostone.

KREIPIMASIS Į DABARTINIUS IŠEIVIUS IS LIETUVOS

Šiuo metu už gimtojo krašto ribų, plačiąjame pasaulyje, yra išsimėtę nemažai lietuvių, vienokiu ar kitokiu būdu palikę Lietuvą. Vieni jų palaiko gaudesnius ryšius su lietuvių organizacijomis, kiti šalinasi nuo jų, o dar kiti nieko nežino.

Kiekvienas, atvykęs svetimon žemėn, turi savo problemų, prisitaikymo sunkumų, pergyvenimų ryšiumi su paliktais artimaisiais Lietuvoje. Toli gražu ne kiekvienas sutiktas žmogus, ar tai lietuvis ar ne, supranta bei užjaučia, o nueiti, pas kitą atvykėlį iš Lietuvos, dažnai neįmanoma dėl didelių atstumų ar dėl nežinojimo kaip susirasti.

Nuo 1966 metų birželio 15 dienos vyksta pasaulio lietuvių jaunimo kongresai. Jie vyksta kas keli metai įvairiuose pasaulio kraštuose. Pats kongresas — tai lietuvių jaunimo manifestacija, kurioje susiburia įvairių pažiūrų paskaitininkai, vyksta diskusijos ir seminarai. Į kongresus atvažiudavo lietuvių jaunimo išrinkti delegatai iš įvairių pasaulio kraštų, išskyrus pačią Lietuvą. Suorganizuoti tokią manifestaciją ir suburti jaunimą iš viso pasaulio yra neišpasakytai didelis šiam darbui pasižventusių žmonių darbas. Iki šiol jau įvyko keturi tokie kongresai. Du vyko JAV ir Kanadoje, vienas Pietų Amerikoje ir dar vienas Europoje. Sekantis — penktasis įvyks 1983 m. liepos 1-24 d. Chicagoje, Amerikoje. Būsimojo penkto kongreso pirmininkė yra Violeta Abariūtė. Nesenai ryšium su kongreso organizavimu jai teko apkelti eilę Europos valstybių. Kiti organizatoriai jau buvo Australijoje, o dar kiti vyks į Pietų Ameriką. Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas — yra puiki galimybė susitikti ne tik su viso pasaulio lietuvių jaunimo atstovais, bet ir su tokiais pat kaip mes — dabartiniais emigrantais, tai puiki galimybė įnešti naujos lietuviškos dvasios, pareikšti savo pažiūras, geriau supažindinti pasaulio jaunimą su Lietuvos gyvenimu, studentija, jos pažūromis.

Nereikia kreipti daug dėmesio į kai kurių žmonių priešišumą mums dėl to, kad mes esame gimę pokario Lietuvoje ir dėl to galime kenkti kitiems lietuviams vakaruose, atliekant įvairias užduotis. Tokių žmonių yra nedaug, kurie patys gal būt nesupranta,

kiek jie savo pareiškimais kenkia lietuvybei. Suprantu, kad tokios nuoskaudos yra labai sunkios jautriai emigranto širdžiai.

Brangūs tautiečiai! Kreipiuosi į jus atsiliepkite. Tai — puiki galimybė susirasti vieni kitus, susitikti draugus, susipažinti, pasidalinti rūpesčiais, pareikšti savo nuomones, padėti išlaikyti lietuviškumą tarp lietuvių.

Rašykite apie save šiais adresais: Robertas Aukštaitis, 6815 Forrer, Detroit, Michigan 48228 arba Violeta Abariūtė, 9334 Plainview, Detroit, Michigan 48228.

Perkuokite žinią kitiems tautiečiams, kuriuos pažįstate, bei kurie negauna lietuviškos spaudos.

Laukiame jūsų žinutės..

Robertas Aukštaitis

BERNARDINE SISTERS OF THE THIRD ORDER OF ST. FRANCIS (O. S. F. Sacred Heart Province, Reading, Pa. 19607.

APOSTOLIC WORK: 1 Senior College, 37 Grammar Schools, 1 Nursery School, 1 Reading Clinic, 2 Hospitals, 1 Retreat House, 1 Montessori School, Teach in 9 Diocesan High Schools, social service, domestic service, foreign missions, retreats.

REPRESENTED in the Archdiocese of Philadelphia, Allentown, Harrisburg, Pittsburgh and Scranton. Also in Liberia, W. Africa, Brazil, South America.

VOCATIONS: Sr. Mary Bonaventura, C.S.B., Provincial Superior, Mt. Alvernia, Reading, Pa. 19607. 215-777-5249 or 215-777-6111.

WANTED EXPERIENCED DOUBLE END MACHINE OPERATOR

Must be able to set up work from blue prints and close tolerance.

Good pay. Steady work. Paid hospitalization. Life insurance, holidays & vacation.

Apply call or write to:

BETTY MULLIGAN
BERNARD LUMBER
CO., INC.

4333 EUPHROSINE ST.
NEW ORLEANS, LA. 70185
504-822-4130 (37-39)

WANTED EXPERIENCED (10) WASHER-DRYER MECHANICS

Steady work. Good pay & fringe benefits. Overtime available.

Apply call or write

FO-COIN CO.

8024 PALM ST.

NEW ORLEANS, LA 70125

504-482-0646 (35-37)

WANTED JOURNEYMAN TOOL OR DIE MAKERS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance, qualified min. 8 yrs. exp. required - excellent pay and benefits. Must be willing to relocate. Send resume to Superior Metal Products, 999 W. Grand Ave., Lima OH. 45801. ATT: Personnel Director or contact at 419-228-1145 between 9 AM and 3 PM, Tues. through Thurs. (34-38)

Professional couple with infant seeking an expd. full time and english speaking housekeeper-child care. Ref. req. Salary included.

Call 609-779-0854

(36-38)

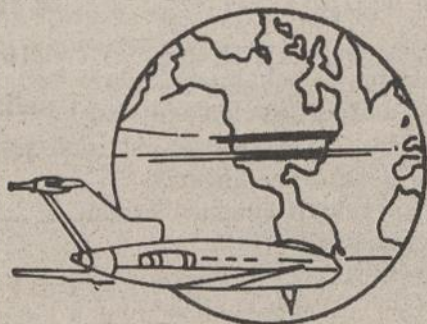

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

AMBER TRAVEL SERVICE

GREITAS IR ASMENIŠKAS PATARNAVIMAS

Tvarkome keliones (pavieniem asmenim ir grupēm) po Ameriką ir į užsienį —

LĖKTUVU - LAIVU - TRAUKINIŲ - AUTOBUSU

Taip pat sutvarkome viešbučių rezervacijas, ir užsakome mašinas nuomavimui.

Dėl informacijų ir rezervacijų, skambinkite ar rašykite:

11745 Southwest Highway
Palos Heights, Illinois 60463

Vida Kriauciūnaitė-Jonušienė
Savininkė

Tel. 312-448-7420
312-785-9393

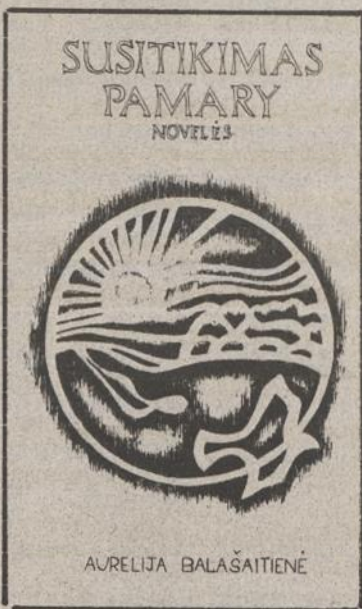
'SUSITIKIMAS PAMARY'

Vacys Kavaliūnas

Susitikimas pamary - elegantiškai Vilties leidyklos išleista Aurelijos Balašaitienės knyga. O joje - aštuonios novelės. Ir kiekviena jų - vis atskiras pasaulis, turintis individualius veikėjus, atsidūrusius vienokioje ar kitokioje savo gyvenimo kelio situacijoje. Taip pat kiekviena - ir atskiras meninis vienetas.

O todėl, norint net ir tik pačiais bendraisiais bruožais supažindinti skaitytoją su tuo pasauliu, reikėtų skyrium prie to pasaulio ir sustoti. Tai tačiau laikraščio skiltyse nėra imanoma. Ir nereikalinga - jokia analizė, net ir labai detali, nepavadous skaitytojo, kuris tiesiogiai susiduria su literatūrinio kūrinio personažais ir drauge su jais kenčia, džiaugiasi ar liūdi.

Tad ir čia tebus tik kiek stabtelta prie vienos kitos Susitikimo pamary novelės, tesiriojant labai glaustu jos turiniu ir viena kita pastabele ir vengiant kurių nors kategoriškų teigimų. Juoba kad, nors ir kaip kas sakytusi esąs objektivyus ir remtusi amžiniais gro-

žio dėsniais, impresionistinis kritikos aspektas nėra išvengiamas ir Cl. Mauriac žodžias vienintelė mūsų sprendimų vertės garantija tėra mūsų skonis: 'La valeur de notre jugement n'a d'autre garantie que celle de notre goût'.

Pati pirmoji novelė - ponios Varputienės paslaptis. Jos centre - Angelika. Ji pasakoja

savo dukrai Vidutei, kuri ką tik grįžo iš gimnazijos pikta ir susijaudinusi - mokytojas ne jai, o jos draugei atidavė pagrindinį vaidmenį tėvų komiteto baltaus vaidinime.

Panašus momentas buvęs ir jos gyvenime. Ji ir jos nuoširdi draugė Lidija - abi mokosi baleto. Pagaliau baletmeisteris praneša, kad valstybės teatrui reikalingas prieauglis. Būsiąs konkursas ir toji, katra laimės pirmąją vietą, bus valstybės lėšomis siunčiama į užsienį.

Angeliką apima baisus pavydas. Ką daryti, kad jos draugė konkurso nelaimėtų? O konkurso diena artėja. Lidijos motina jom abiem pasiūvo ir baleto batelius. Ir Angelika vykdo savo planą: i savo batelių pirštų galus prismeigia adatėlių. Ir niekam nematant batelius sukeičia. O geroji Lidija, norėdama, kad jos draugei tektų bateliai pasiūti iš naujos medžiagos, savo ruožtu batelius, kurie pažiūrėti niekuo nesiskiria, vėl sukeičia.

Prasideda šokis. Ir Angelika staiga pajunta veriantį skausmą kairėje kojoje. Koją lūžta per riešą, ir pasibaigia jos svajotoji balerinos karjera.

Lidija gi laimi konkursą ir pasidaro pasaulinio garso balerina. Atvykusi į Kauną ir pakviesta į daktaro Varpučio namus, papasakoja, kaip ji - ir kodėl - batelius sukeitė.

Ponios Varputienės paslaptis - gana įdomi novelė, turinti aiškų didaktinį momentą - nekask kitam duobės, nes pats jon iškrisi. Tačiau, atrodo, kad novelė galėjo baigtis ten, kur įvyko fatališka nelaimė - Angelikos šoku. Jos nukėlimas i laiko tolimas sumažina dramatiškumą ir efektyvumą.

Pavydas, kaip konstrukcinis pradas, yra ir Raudono automobilio novelėje. Čia tačiau kitas pasaulis - kiti personažai ir kitos jų gyvenimo kelio situacijos.

Pagrindinis novelės personažas - Linas, anksti netekęs tėvų ir priglauostas turtingo dėdės gydytojo namuose. Nieko jokių materialinių gėrybių jam netrūksta. Gal tik per maža vidinės namų šilimos - visų dėmesio centre išpaikintas ir tinginis jo pusbrolis Algis.

Ir pagaliau Lino sielon pradeda veržtis pavydas. Jis rimtai dirba, studijuoja, gauna ir stipendiją. Ir mato, kaip jo pusbrolis švaistosi savo tėvo pinigais ir su merginomis dūksta vis naujais automobiliais.

Kai savo ir savo pusbrolio gimimo dieną pamato kieme naujutėlį automobilį, neišlaiko - jis ir vėl nupirktas Algiui! Pavydas padidėja. Gimsta ir planas - supjaustyti automobilio padangas.

Ir proga gera - nieko nėra namie. Ir Linas išslenka tamsoje pro duris, suraižo keturias naujojo automobilio padangas ir susijaudinęs grįžta į savo kambarį.

Dar nespėjus jam atsigauti, parvažiuoja ir dėdė. Ir - kaip niekad - labai švelniai kalba su Linu. Net ir sūnui ji va-

dina. Paduoda jam ir naujojo automobilio raktus:

- Stai Linai, - traukdamas iš kišenės nedidelį raktų ryšulėlį, dėdė pasikėlė nuo kėdės, - čia tavo naujo automobilio raktai. Laimingo gimtadienio, sūnau. O dabar mane pavežk savo naujuoju automobiliu į restoraną, nes dėdienė jau tikriausiai nekantrauja.

Ir šioje novelėje, kaip ir ponios Varputienės paslapyje konstrukcinė mintis didaktinė. Ir veiksmo motyvai tokie patys - pavydas. Tačiau pabaiga kur kas efektyvesnė, o tuo pačiu ir dramatiškesnė - ji įvyksta dabar ir čia pat.

Pati ilgiausia novelė - Kelionė i niekur. Įdomi jos antraštė. Įdomi ir pati novelė, o taip pat ir visas vaizduojamas jos pasaulis, turintis gilių egzistencinių žmogaus gyvenimo momentų.

Pagrindinė novelės figūra - pasaulinio masto ir jau pagarsėjęs Vakarų Europoje dailininkas Steponas Gailius, atsiktinai atsidūręs pas nuošalios parapijos kleboną, negstantį ne tik svečius, bet ir meną.

Gailius, nužudęs savo sužadėtinę Eriką - tai palaipsniui atsiskleidžia vėliau - bėga. Bėga - nežino kur. Gal i niekur. Sunku pabėgti iš erdvės, kuri neturi sienų. O dar sunkiau pabėgti nuo savo vidaus pasaulio... Ir nuo gilios dramos, kuri šėlsta jo sieloje, siūbuojančioje tarp baisaus ir fatališko nusikaltimo ir meno pasaulio, kurio horizonte nuolat iškyla nuosirdžiai tebemylima moteris - Erika.

Įdomus ir klebono fizinis ir dvasinis vaizdas. Ir jis, kaip ir jo svečias, savo mintimis ir siela paskendęs meno pasaulyje. Jis įdomus ir kaip kenčiančio žmogaus sielos žinovas.

Kai Gailius, tarsi atlikdamas išpažintį, papasakoja kle-

bonui dramatišką savo meilės istoriją, klebonas tepasako:

- Vargšas, jaunas žmogau, - ... nueina takeliu ir išnyksta vasaros sodo žalumoje. Tik kiek labiau palinkę jo pečiai, tik kiek sunkesni jo žingsniai. Ar jis pasiėmė dalį mano naštos su savimi?

Ar pasiėmė? ...

Kelionė i niekur - įdomi ir savo konstrukcijoje. Jau pati jos pradžia atskleidžia šio keliautojo i niekur dvasinę būseną ir harmoningai ją sujungia su Zemaitijos gamtos peizažu:

'Galva kaista nuo karštos vi dūrdienio saulės, motociklo motoro nelygaus užimo ir neramių, chaotiškų minčių. Zemaitijos gamtovaizdžiai, sustingę laiko nepaliestoje ramybėje, tačiau kupini amžinos dinamiškos gyvybės, mažai pastebimi, bėga pro mano degančias akis.'

Yra šioje novelėje gilių, o taip pat ir gražių momentų, tegalinčių gimti tik poetiškoje menininko sieloje. Stai Gailiaus keletas žodžių:

'Jei būtumei dabar prie manęs, Erika, čia būtų mano namai, ir aš būčiau laisvas tavo akių gelmėje. Paletė mano rankose sužydėtų visomis spektro spalvomis, ir tavo akių gelmėje aš rasčiau savo gyvenimo prasmę.'

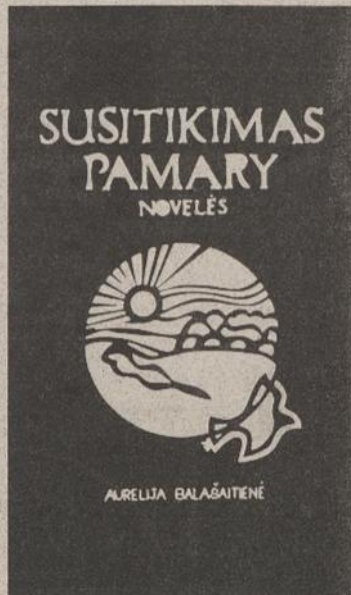
Be šių trijų novelių, prie kurių kiek stabtelėta, knygoje skaitytojas ras dar penkias. O jose sutiks ir kitus įvairius veikėjus ir drauge su jais atsidurs įvairiose jų gyvenimo kelio situacijose. Galbūt kai kur pasiges didesnės ir labiau įtikinančios harmonijos tarp personažo charakterio, jo žodžio bei veiksmo ir situacijos.

Išorinis knygos vaizdas puikus. Kieti viršeliai, o juose - Jūratės Balašaitytės-Salerno piešinys. tik gaila, kad nepakankamai rūpestingumo parodyta kalbai.

AURELIJOS
BALAŠAITIENĖS
novelių rinkinys

SUSITIKIMAS
PAMARY

216 psl. kietais
viršeliais, kaina 8 dol.
Išleido Viltis.

— — — — — I Š K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 8 dol. ir prašau atsiųsti A. Balašaitienės novelių rinkinį "Susitikimas pamary".

Pavardė ir vardas

Adresas

**KELIONĖS Į
LIETUVĄ — 1982**
Šventės Lietuvoj
16 DIENŲ EKSKURSIJA.
\$1,499.00
gruodžio 21 — sausio 4
Pigios vienos savaitės
ekskursijos Karibų
jūroje.

Martinique, \$399; Jamaica, \$349; Grand Bahamas, \$329; Nassau, \$339; Barbados, \$429; Guadeloupe, \$399.

TAIP PAT DIESNEYLAND, \$199, Rio, \$499; Miami Beach, \$269; Acapulco, \$399.

IŠVYKSTAMA IŠ: Boston, NYC, Hartford, Philadelphia, Pittsburgh, Chicago, Baltimore, Cleveland, St. Louis.

SPECIALI VIENOS SAVAITĖS EKSKURSIJA Į SALAS: St. Maarten, Aruba, nuo \$399 Boston & Philadelphia skridimai.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168
617-969-1190 / 965-8080

Daromi giminių iškviatimo dokumentai.

**MATAS & TURNER
REALTY**
501 E. 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
486-2530
RITA MATAS — G.R.I. — BROKER

DALIA KASULAITIS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
VYTAS MATAS — teisinis patarėjas.

PABALTIEČIŲ JAUNIMO KONGRESAS

Pabaltiečių jaunimo kongresas, kuris įvyko rugpiūčio 19-22 d. d. Long Island, N. Y. buvo labai sėkmingas. Į šį pirmąjį tokio pobūdžio renginį susirinko virš šimto lietuvių, latvių ir estų kilmės studentų ir jaunų profesionalų. Dalyviai suvažiavo iš visų Amerikos vietovių, iš Kanados, Australijos (1 latvė), Švedijos ir Vokietijos. Latvių buvo daugiausiai, o estų mažiausiai.

Kongresas formaliai buvo atidarytas rugpiūčio 19 d. tuoj pat po vakarieniškos. Atidaryme žodį tarė atstovai iš visų trijų pabaltiečių grupių ir sekė Amerikos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnai. Po atidarymo ceremonijų pirmąją paskaitą skaitė Mildred Patterson, Pabaltijo skyriaus vedėja JAV Valstybės departamente. Patterson savo kalboje pabrėžė, kaip svarbu pabaltiečių kilmės jaunimui domėtis ir sekti padėti Pabaltijoje ir net padėti JAV valdžios pareigūnams geriau suprasti Sovietų vykdą priepauidą Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Taip pat ragino informuoti Amerikos visuomenę apie gyvenimą okupuotuose kraštuose. Po jos kalbos vyko susipažinimo vakaras.

Antra kongreso diena prasidėjo su dr. Tomu Parming paskaita. Dr. Parming yra estas, dėstąs University of Maryland. Savo paskaitoje, dr. Parming lietė Pabaltijo svarbą Sovietų Sąjungos ekonomijai, industrijai ir gynybai. Jis taip pat palietė demografią ir pabaltiečių išsilikymo silpnėjimą dėl mažėjančio gimimų skaičiaus.

Po paskaitos pasidalintą du darbo būrelius. Kiekvienas dalyvis galėjo pasirinkti eiti į šokių-dainavimo būrelį arba į Lino Kojelio pristatymą "Kaip suorganizuoti demonstraciją". Didelė dauguma pasirinko demonstracijų organizavimo "pamoką".

Po penktadienio popietės laisvalaikio kiekviena tautybė pristatė savo tautos muziką ir meną. Estų pristatymą davė studentas Martin Suuberg, latvių — studentas Eimans Mažarapus, o lietuvių — studentė Aušra Gečytė.

Tą pat popietę latvė mokytoja Aantra šmidchens supažindino su mokslinėmis institucijomis, kuriose galima gilinti studijas lietuvių, latvių, estų kalbose ir net įsigyti mokslinius laipsnius iš "Baltic Studies".

Net ir po vakarieniškos, prieš "baliavojimą" įvyko simpoziumas, kuriame dalyvavo dr. Tonu Parming, kun. Maris Kirsons ir Linas Kojelis. Kunigas Kirsons yra tas pats, kuris išgarsino

Latvijos ir viso Pabaltijo padėti Madrido konferencijoje persidurdamas rankas ir sukrūvindamas sovietine vėliava. Linas Kojelis, mūsų visų žinomas, šiuo metu dirba Pentagone. Simpoziumo tema: kaip pabaltiečiai galėtų geriau atsiekti savo bendruomenių tikslus.

Vakarinė programa buvo lauzas, kuriame grupės suvaidino trumpus vaizdelius ir visos trys tautos mokinosi vieni kitų dainas ir šūkius.

Šeštadienis prasidėjo su dr. Elonos Vaišnienės paskaita "Bet ar etninės kalbos naudingos Amerikai?" Dr. Vaišnienė perdavė daug įdomių faktų apie svetimas kalbas Amerikoje ir kaip svarbu yra išlaikyti savas kalbas ne tik mūsų naudai, bet ir Amerikos naudai, o taip pat biznio bei komunikacijos tinklui.

Po trumpos pertraukos visi susirinko trumpam susikaupimui. Kunigas Kirsons perskaitė ištrauką iš "Anna Karenina" ir savo žodyje perdavė mintį, kad neliūdėtume apie tai kas įvyko vakar, nesirūpintume rytojumi, o pasiimtume iš šiandienos tai kas gražiausia ir prasmingiausia. Ši programos dalis buvo ypatingai įspūdinga, nes jos neformalus paprastumas visus dalyvius dvasiniai surišo.

Vėliau šeštadienį paskaitą skaitė latvis studentas doktorantas Maris Graudins tema "Pabaltiečių bendradarbiavimas ateities perspektyvoje". Tema kreipė dėmesį į klausimą, kaip artimai ir ar formaliai turėtų lietuvių, latvių ir estų tautos bendradarbiauti, jeigu Pabaltijys taptų laisvas. Kartu su paskaita diskutavo latvis Janis Kančans ir estai Jaan Elias ir Sven Paul.

Paskutinė savaitgalio paskaita įvyko po vakarieniškos prieš vakaro linksmybes. Estė Juto Ritsoo, BATUN organizacijos pirmininkė pristatė BATUN veiklą ir pakvietė visus prisidėti prie BATUN veiklos.

Pagalau atėjo vakaras ir visi studentų orkestrai ir grojo iki pat ryto, kol visi turėjo jėgų šokti. Pagaliau paryčiui viskas nurimo ir visi ilsėjosi paskutinei dienai.

Sekmadienį visiems buvo sunku keltis, bet po pusryčių visi susirinko kongreso bendrą posėdžiui. Posėdyje buvo pasiūlyta, kad pabaltiečių jaunimo stovykla įvyktų kasmet. Taip pat buvo nutarta, kad kitų metų stovykloje būtų paruoštos formalios rezoliucijos apie pabaltiečių jaunimo bendrą veiklą. Tai nebūtų naujos organizacijos kūrimas, bet

pažadas vieni kitiems padėti bendruose tiksluose. Kartu nuspręsta artimiau dirbti su BATUN organizacija.

Tuoju pat po bendro posėdžio įvyko formalus kongreso uždarymas, kuriame buvo padėkota stovyklos administratoriams, šeimininkams, ad hoc komitetui, kuris kongresą suruošė, ir visiems paskaitininkams. Taip pat buvo perskaityti laiškai, kuriais Pabaltijo Jaunimo Kongresas pasveikino JAV Senato ir Kongreso narius, kurie daugiausiai dirba pabaltiečių naudai. Pagaliau visiems pasirašius šiuos laiškus, prasidėjo uždarymo B-B-Q, kuriame visi dalyviai baigė supinti naujas draugystes ir pažadėjo atvažiuoti kitais metais.

Baigiant reiktų pateikti keletą bendrų išpūdžių ir pastabų apie šį savaitgalį. Jaunimas ypatingai gausiai dalyvavo visose paskaitose ir diskusijose. Įdomu, kiek įtakos turėjo tai, kad viskas vyko anglų kalboje ir visiems buvo lengviau suprasti ir išsireikšti?

Kodėl daugiausiai dalyvių buvo latviai? Su jais išsikalbėjus paaiškėjo, kad dauguma kongrese dalyvavusių latvių praleido bent vienus metus latvių Muenterio gimnazijoje Vokietijoje (kaip mūsų Vasario 16 gimnazija). Taip pat atrodo, kad latvių jaunimo elitą gal mažiau kreipia dėmesio į vasaros darbus. Ar latviai Amerikoje turtin gesni, ar mažesni materialistai? O gal jų dalyvavimas atrodo gausus todėl, kad lietuvių ir estų buvo negausus.

Lietuvių dalyvių skaičius nukentėjo nuo Jaunimo Sąjungos centro valdybų pasikeitimo pereitą pavasarį ir bendro Jaunimo Sąjungos susilpnėjimo. Keista, nors kongresas vyko estų stovyklavietėje, jų skaičius buvo mažiausias.

Bendrai visi, kurie dalyvavo, kongresu labai patenkinti. Tikimasi, kad dalyvavusių lietuvių entuziasmas atsilieps ir į mūsų jaunimo kongresą ateinančią vasarą ir į tolimesnį pabaltiečių jaunimo bendradarbiavimą.

Aušra Gečytė

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilių atitepti į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel: (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

2422 WEST MARQUETTE ROAD
CHICAGO, ILLINOIS 60629
PHONE: 312 925-6897
U. S. A.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

1982 m. rugpiūčio mėn. įnašai.

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, po dvitaškio pavardė — jam žintojas, pad. — padidino, įm. — įmokėjo, igal. — įgaliojtinis, atst. — atstovas, suma po pavardės — įnašų iš viso.

3x	\$20.00	Williams Aloyzas \$50.00, Williams Henry \$70.00, Williams Pranas/Frank \$103.00.
1	\$25.00	Puzinas Povilas, dail., atm. įn. pad. Puzinas Austra \$350.00.
1	\$50.00	Danta Gytis, M. D., Aus. \$350.00.
8	\$100.00	Balta Kazys, atm. įn. atst. Baltienė Danutė, pad. Skirgaila Vladas, Canada \$694.00, Burlevičius Leonas ir Elena \$100.00, Indriūnas Pranas, atm. įn.: Maziulis Antanas \$100.00, Kalybatas Ricardo ir Marija Christina \$100.00, JAV LB Cape Codo apylinkė, im. igal. inž. J. Mikalauskas \$300.00, Prunskis Jonas \$700.00, Tamkūtonis G. C., im. Continental Bank \$300.00, Židziūnas Vladas ir Marija \$300.00.
1	\$110.00	Motuzas Antanas, atm. įn. atst. Motuzas Aldona 7 asm. aukas \$310.00.
1	\$190.00	Tonkūnienė Ona, atm. įn. atst. ir im. Rudaitienė Ritonė \$1,000.00.
3	\$200.00	Angeleika Bronius ir Juzė \$200.00, Griežė-Jurgelevičius Stašys ir Barbora (mirusi) \$1,000.00, Prockys Jonas, atm. įn. pad. Pročkienė Stefa \$1,700.00.
2	\$300.00	Kontrimas Simas ir Jadvyga, 80 m. sukakties proga, im. igal. inž. J. Mikalauskas \$500.00, Slivinskas Joseph K. ir Elezabeth \$500.00.
1	\$500.00	Petrauskienė Ona, atm. įn. atst. dr. Evert ir Laima VanderStoep, im. Laima \$1,000.00.
1	\$5,560.67	Bartash John, test. palikimą im. Hartford National Bank & Trust Co. Miss Ann L. Minges \$11,608.23.

22

Iš viso 22 \$8,495.57

Lietuvių Fondas įžengė į trečią milijoną ir pagrindinis kapitalas 1982.VIII.31 pasiekė \$2,298,638.13. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą \$951,585.77.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo kapitalo dalį. 1982.VIII.31 palikimais gauta \$630,817.09.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, A NON-FOR-PROFIT,
TAX EXEMPT, ILLINOIS CORPORATION,
2422 W. MARQUETTE ROAD, CHICAGO ILLINOIS 60629“

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išsilikymas.

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

CHICAGOS LIETUVIAI

Antanas Juodvalkis

DAINAVA DAINUOJA

Lietuvių meno ansamblis Dainava ruošia naują 3-jų veiksmų muzikinį veikalą — **Vilniaus Pilies legenda**. Spektakliai bus š. m. spalio 30-31 d. d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Chicagoje.

Vilniaus pilies legendą eiliuotai parašė plačiai spaudoje besireiškianti žurnalistė ir tik ką naujai išėjusio novelių rinkinio "Susitikimas pamary" autorė, Aurelija Balašaitienė. Muzika sukūrė Dainavos ansamblio muzikinis vadovas kompozitorius Aloyzas Jurgutis. Veikalą režisuoja Liucija Buivydaite-Ambrosini ir Vanda Aleknienė, dekoracijas suprojektavo dail. Ada Sutkuvienė, jas paruošia Sigitas Ramonas, choreografas — Jaunutis Puodžiūnas, akompaniatorius — muzikas Arūnas Kaminskas, chormeisterė — Rasa Šoliūnaitė, rūbų paruošimas — Meta Gabalienė, scenos reikalų vadovas — Paulius Usvaldas, apšvietimas — Česlovas Rukiūza.

Veikalo pastatyme dalyvauja Dainavos ansamblio choras ir solistai — Vytas Radys, Valentinas Lorentas, Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, Bronius Maciukevičius, Viktoras Miliulis, Julita Šermukšnytė-Burgess, Karolis Avižienis, Julius Panka.

Dainavos ansamblio valdyba, pirmininkaujama Vytauto Jasinevičiaus, š. m. rugsėjo 15 d. L. Tautiniuose Namuose sušaukė spaudos konferenciją ir painformavo apie numatomą Vilniaus pilies legendos pastatymą. Konferenciją globojo Dainavos ansamblio globėjai dr. Leonas ir Irena Kriaučeliūnai ir visus dalyvius savo kaštais pavaišino.

Apie Vilniaus pilies legendos sukūrimą ir turinį papasakojo pati autorė Aurelija Balašaitienė, specialiai atvykusi iš Clevelando. Dirigentas ir kompozitorius Aloyzas Jurgutis kalbėjo apie šiam veikalui sukurtą

muziką, kuri turėtų patikti visiems lietuviams. Režisierė L. Buivydaite-Ambrosini ir pavaduotoja Vanda Aleknienė daro viską, kad pastatymas būtų gyvas ir įdomus. Veikalo pajvairinimui, įvedamas baletas, kuriuo rūpinasi baletmeisteris Jaunutis Puodžiūnas. Dailininkė Ada Sutkuvienė atidžiai sekė veikalo eigą ir sukūrė atitinkamą scenovaizdį. Pastatymo vadovai glaudžiai bendradarbiauja tarpusavyje ir atsirandančius nuomonių skirtumus sprendžia draugiškoje nuotaikoje, kad žiūrovas būtų patenkintas.

Globėjų vardu dr. Leonas Kriaučeliūnas pasidžiaugė Dainavos ansamblio gyvastingumu ir jo vadovų nuožirdžiu rūpestingumu bei išiverme. Kiekvienas lietuviškas didesnis renginys reikalauja didelių išlaidų, kurias padengti gali tik didesnės ar mažesnės aukos. Dr. L. Kriaučeliūnas, suprasdamas rengėjų rūpestį, pirmasis įteikė tūkstantinę. Gradinskai ir Neringos restorano savininkė Buivydienė davė po 400 dol., o Dainavos krikštatėvis prof. B. Vitkus šimtinę.

Pajudėjus darbams, atsiubus ir kiti mecenatai ir aukos pradės plaukti plačia srove. Dainava atlieka didelį auklėjamąjį darbą, suburdama didelį skaičių dainininkų ir įtraukdama į ilgalaikį užsiėmimą — lankymą repeticijų. Tai pasišventėlių darbas, nes reikalauja atsisakyti ne tik poilsio valandų, bet ir pridėti ne vieną dolerį kelionės bei kitoms išlaidoms. Neretas choristas yra ir mecenatų tarpė.

Pabaigai solistai padainavo ištraukas iš statomo veikalo ir parodė kiek toli jau yra pažengę. Vilniaus pilies legenda yra turiningas ir įdomus veikalas, kuriuo visuomenė galės pasigrožėti.

MENO PARODOS

Atėjęs turtingasis ruduo, sugrąžino lietuvių renginius atgal į Chicago. Tris savaitgalius iš eilės Tabor Farmoje

Spaudos ir radijo atstovų konferencijoje. Iš kairės: Dainavos ansamblio pirmininkas Vytautas Jasinevičius, Vilniaus Pilies Legendos muzikinis autorius ir dirigentas Aloyzas Jurgutis ir libreto autorė rašytoja Aurelija Balašaitienė.

je buvo išvykos, vienu vadinamos studijų dienomis, kitų suvažiavimais, o dar kitų paprasčiausiu pabendravimu, nors netruko paskaitų, pokalbių ir diskusijų. Tokie susibėgimai Tabor Farmoje įvyko: 1982 m. rugpiūčio 27-29 d. d. akademikų skautų, rugsėjo 4-6 d. d. neolituanų ir rugsėjo 9-12 d. d. santariečių. Darbo dienos savaitgalyje Dainavoje įvyko ir PLJ S-gos valdybos sušauktas jaunimo subėgimas pasitarti V-jo jaunimo kongreso reikalai bei išklausti pranešimų ir paskaitų.

Nekantresnieji nebelaukė vasaros sezono pabaigos, bet atgaivino vasaros metu truputi sumažėjusią veiklą Jaunimo Centre, Chicagoje. ASS (turbūt Akademikų skautų sąjunga?) Chicagos skyrius rugsėjo 3 d. suruošė dail. Rimgailės Zotovienės meno kūrinių parodą, o rugsėjo 17 d. — paryžiečio dail. Žibunto Mikšio exlibrų ir grafikos gausią parodą. Pastarąją parodą surengė pati Čiurlionio Galerijos direkcija, vadovaujama dail. Vandos Aleknienės.

SKAIDRĖS APIE PARYŽIŲ IR MONTE CARLO

Jaunimo Centro valdybos pirm. Irena Kriaučeliūnienė su dukra Jolita, rugpiūčio antroje pusėje lankėsi Europoje. Dalyvavo Europos lietuvių studijų savaitėje, įvykusioje rugpiūčio 15-22 d. d. prie Londono, Anglijoje ir įteikė Eugenijaus Kriaučeliūno vardo jaunimo premiją 1981 metų taimėtojai Vidui Puodžiūnui. Po to lankėsi Vokietijoje, Prancūzijoje ir Monaco kunigaikštijoje.

Š. m. rugsėjo 17 d. Jaunimo Centro suruoštoje vakaronėje, Irena Kriaučeliūnienė, labai gerai pasiruošusi, papasakojo savo įspūdžius ir parodė skaidres apie Paryžiaus ir Monte Carlo žymiausias vietas bei muziejus. Irena Kriaučeliūnienė pasižymi pastabumu ir sugebėjimu savo įspūdžius

vaizdžiai perduoti klausytojams. Į vakaronę susirinko daug žmonių, nors tą vakarą buvo užėjęs lietus ir kai ką galėjo nugąsdinti.

Visi dalyviai rengėjų vardu buvo pavaišinti vynu, kava ir kitais skanėstais.

RENGINIAI

LB Gage Parko (Chicagoje) apylinkės valdyba, pirmininkaujama Danguolės Valentinaitytės, šių metų spalio 2 d. (šeštadienį), 7:00 val. vak. Jaunimo Centro kavinėje ruošia vakarienę, kurios pelnas skiriamas Lituanistikos katedrai.

Lietuviškoji visuomenė kviečiama vakarienėje dalyvauti.

Margučio feljetono konkurso laimėtojai premijos įteikimas įvyks šių metų

spalio 17 d. 3 val. po pietų Jaunimo Centre, Chicagoje.

Iki šiol jau gauta 10 feljetonų, kuriuos skaito juro komisija. Spalio 17 d. meninę dalį atliks New Lorko HARMONILJA, mišrus vokalinis kvartetas, vadovaujamas Viktoro Ralio.

Visi kviečiami koncerte dalyvauti ir bilietus įsigyti iš anksto Margučio raštinėje ar Vaznelių parduotuvėje. Jau 50 metų Margučio radijas informuoja visuomenę apie lietuvių veiklą ir įvairius renginius, tai ir mums reikia jo renginiuose dalyvauti.

Korp! Neo-Lithuania metinė šventė ir 60 metų veiklos minėjimą ruošia Chicagos skyrius šių metų lapkričio 13 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose.

"Amber Holidays"

1982 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE —

Maskva-Vilnius

Spalio 6 — \$995.00 Gruodžio 27 — \$995.00

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

1983 metų ESKURSIJOS Į LIETUVĄ jau patvirtintos — pirmoji grupė išvyksta balandžio mėn. 20 d. Registracijas priimame dabar.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio agentūra, turinti daugiausia patyrimo kelionių organizavime, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI ir RŪPESTINGAI išsiunčia visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

Dainavos ansamblio spaudos konferencijoje, iš kairės: K. Avižienis, M. Drunga, režis. Liucija Buivydaite-Ambrosini, ansamblio globėjas dr. Leonas Kriaučeliūnas, V. Miliulis ir pirm. P. Malėtos nuotr.

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

GRANDINĖLĖS BELAUKIANT

Liudo Sagio vadovaujama Grandinėle atvyksta Detroitą ir spalio 17 d. 4 val. p. Crestwood High School auditorijoje, 1501 N. Beech Daly, Dearborn Hts., Michigan atliks šokių-muzikos programą. Atvykimo proga pateikiau keletą klausimų Grandinėlės vadovui Liudui Sagiui, kuriuos atsakė Grandinėlės administratorė Aleksandra Sagienė. Su jais ir supažindinsiu Dirvos Detroito ir apylinkių skaitytojus:

— Kelintą kartą atvykstate į Detroitą?

— Grandinėle vyks į Detroitą septintą kartą. 1956-tais metais Detroito buvo išmėginta pirmą kartą nauja Grandinėlės vadovo Liudo Sagio mintis — atlikti pilną šokių, muzikos programą, jungiant atliekamus numerius į vieną ištisinį spektaklį.

— Programoje berods dalyvauja ir viena solistė. Kuri solistė atvyks Detroitą?

— Su Grandinėle "Nuo Sudaužtinio iki Kupolinio" programoje vaizduojančioje lietuviško liaudies šokio raidą, dalyvauja nepamainoma liaudies dainų interpretorė, solistė Aldona Stempuzienė,

atliekanti senovines ir naujai harmanizuotas (programai reikalingas) lietuvių liaudies dainas.

— Kiek berniukų ir mergaičių šoka Grandinėlėje?

— Šioje programoje dalyvauja 22 merginos-šokėjos ir 11 vyrų-šokėjų, bei 7 muzikantai. Liudas Sagys yra ansamblio vadovas, Rita Kliorienė — muzikinė vadovė.

— Kiek koncertų Grandinėle yra davusi ir kur?

— Su pilnomis lietuviško šokio ir muzikos programomis Grandinėle yra aplankiusi po keletą kartų Detroitą, Chicago, New Yorką, Pittsburghą, bei Kanadoje Hamiltoną ir Torontą. Jos koncertai buvo rengiami Los Angeles, Providence, Dayton, Londone (Ontario), Montrealyje. Ansamblis yra nuolatinis daugelio amerikiečių festivalių svečias. 1970-tais metais Grandinėle gastroliaavo Pietų Amerikoje, 1972-ais — Europoje ir 1978-tais — Australijoje. Per, beveik, 30 metų Grandinėlės ansamblis yra atlikęs apie 500 įvairių koncertų ir pasirodymų lietuviams ir amerikiečiams.

— Teko girdėti ir spaudoje užtikti išsireiškimų, kad Grandinėlės rūbai yra

Muzikės Teresė, Joana ir Vida Stankutės atlikusios meninę programą Tautos šventės minėjime Detroito. Iš kraštų J. Žebraitytė ir B. Juškaitė išeikusias gėles. K. Sragausko nuotr.

nelietuviški. Kodėl gražius lietuviškus rūbus pakeitė kitais ir daug kam nesu-prantamais rūbais?

— Jums rūpimi rūbų klausimai. Grandinėlės naujoji programa yra ilgo ir kruopštaus (vadovo L. Sagio) planavimo rezultatas. Jos pastatymui (šokiams, muzikai, dainoms, rūbams) medžiaga buvo surinkta iš etnografinių archyvų, muziejų, bei privačių liaudies meno mokslo žmonių turimų knygų ir užrašymų. Programoje vaizduojami trys lietuviško liaudies šokio etapai:

1. Senoviniai šokiai (lietuviškas kaimas XX š. pradžioje).
2. Stilizacijos pradžia (1935-45 metai).
3. Lietuviškas šokis, sceninio meno kūrinys (dabartiniai laikai).

Programą atliekė šokėjai ir muzikantai nešioja kiekvienam etapui charakteringus rūbus (pavyzdžiai imti iš etnografinių muziejų ir dailininkų išleistų knygų).

Mykolas Drunga, aprašydamas "Nuo Sudaužtinio iki Kupolinio" programos spektaklį Chicagoje (Draugas 82. V. 15) tuos rūbus apsaiko kaip: "pasakiškai puikūs jų drabužiai (kiekvienoje dalyje vis kitoki...)"

Kadangi tie rūbai specialiai planuoti dabartinės Grandinėlės dabatinei programai, jie ir nešiojami visur, kur ta programa bus atliekama.

Bilietai į Grandinėlės koncertą gaunami pas "Lietuvių Balsas" klubo pirmininką Kazį Gogelį ir valdybos narius.

BALFO VAJUS

Balfo 76-to skyriaus valdyba skelbia tradicinį spalio mėnesio piniginį vajų, kuriam vadovauti pakviestas Balfo direktorius inž. Jurgis Mikaila.

Balfo vajus yra lietuviško solidarumo ir artimo meilės darbas. Atjausime,

tad, gyvenimo sunkumuose atsidurusius savo tautiečius, ištieskime jiems savo pagalbos ranką ir savo dosnia auka padėkime jiems dvasiniai ir medžiaginiai.

Savo auką prašome įteikti Balfo aukų rinkėjams prie lietuviškų bažnyčių sekmadieniais — spalio 3 ir 10 d. arba pasiųsti skyriaus išdininkui Vladui Staškui, 10037 Hazelton, Detroit, Mi. 48239. Čekius rašyti "UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA" vardu.

ŠV. PETRO LIETUVIŲ PARAPIJOS FESTIVALIS

Rugsėjo 19 d. šv. Petro lietuvių parapijoje vyko rudens festivalis, kuriam parapija buvo gerai pasiruošusi — įvairių lietuviškų valgių ir gėrimų netrūko. Ir kas svarbiausių ir jų kainos nebuvo aukštos. Savo gražiu išdėstymu ir fantų įvairumu dovanų stalas kiekvieną prie savęs viliojo.

Iš visa ko matosi, kad šv. Petro lietuvių parapija dar stipri. Turi apie 200 parapijiečių ir piniginiu atžvilgiu nėra bėdina. Bažnytelė nors nedideli, bet labai jauki. Parp klebonijos ir bažnyčios stovi gražus lietuviškas kryžius. Kieme auga baltas lietuviškas berželis. Parapijos klebonas yra kun. Kazimieras Butkus.

PIKNIKAS-GEGUŽINĖ

Spalio 24 d. Lietuvių namuose ruošiamas šv. Antano parapijos piknikas-gegužinė po stogu. Piknikui sutiko vadovauti Jozas Kinčius. Virtuvės reikalais rūpinsis Matas Baukys. Pranciška Televičienė sutiko dirbti prie kavos ir pyragaičių. Visi parapijiečiai yra kviečiami prisidėti. Loterijai fantai jau renkami. Juos galima įteikti kuriam nors aukų rinkėjui, arba atnešti į kleboniją. Galinės iškepti pyragai ar kokių nors kitokių skanumynų, susiriša su Pranciška Televičiene.

POLITRUKO MALDA

Vienas rusų politrukas ant savo rašomojo stalo turėjo pasidėjęs keturis paveikslus — Stalino, Lenino, Brežnevo ir... Reagano.

Ateina pas jį komisaras ir sako:

— Ką tu čia išsigalvojai? Na, tie trys pirmi paveikslai tai tvarkoj, bet prie ko čia tas Reagenas?

— Prašau nesijaudinti, — sako jam politrukas, — aš viską paaiškinsiu. Į Dievą aš netikiu, į bažnyčią neinu, bet va, kiekvieną rytą žiūrįnt į tuos paveikslus, nenoroms sukalt, kaip ir "Tėve mūsų"...

Komisaras pasiuto:

— Ką, tai tu meldiesi?!

O politrukas atsakė:

— Kad beveik taip išėina, tik paklausk, paaiškinsiu. Visi žinome, kad Staliną mes vadinome mūsų tėvu, tai pirmiausia žiūrėdamas į jo paveikslą ir tariau — Tėve mūsų. O, kadangi Leniną mes padarėm šventuoju, tai ir sakau — Kurs esi danguje. Paskui seka Brežnevas, kuris mus valdo, tai ir sakau — Tebūna tavo valia. Ir, kai pagaliau atsisuku į Reaganą, tai labai nuolankiai prašau — Teateina Tavo Karalystė!"

O. Undr.

ROMUALDO SPALIO RINKTINĖS NOVELĖS

Knygoje dešimt novelių. Kaina 8 dol.

Išleido Viltis.

"R. Spalio įgudimas valdyti novelės formą ir atskleidžiamos rimtos problemos naują jo knygą padaro vertą dėmesio. Išsivijęs lietuvių literatūra praturtėjo dar viena gera knyga."

PR. NAUJOKAITIS
Tėviškės žiburiai Nr. 30

— IŠKIRPTI —

DIRVA

P. O. Box 03206
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 8 dol. ir prašau atsiųsti R. Spalio knygą — RINKTINĖS NOVELĖS.

Pavardė ir vardas

Adresas

SPALIS

RINKTINĖS NOVELĖS

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atitempia į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

LOS ANGELES

PAMINĖTA PROF. M. BIRŽIŠKOS 20 METŲ NUO MIRTIES SUKAKTIS

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. akto signataras prof. Mykolas Biržiška gimė 1882 m. rugpiūčio mėn. 24 d., mirė — 1962 m. rugpiūčio mėn. 24 d. — savo 80-tųjų metų gimtadienio dieną. Taigi — kaip tik dabar suėjo lygiai 100 metų nuo jo gimimo ir 20 metų nuo jo mirimo dienos. Palaidotas Kalifornijoje, Kalvarijos kapuose, 1962 m. rugpiūčio mėn. 29 d. Kaip tik tos mirties ir laidotuvių sukakties proga, dabar atsitiktinai sužinota jo paskutiniai žodžiai.

Būtent: š. m. rugpiūčio mėn. 14 d. lietuviškosios Los Angeles radijo valandėlės programoje, redaktorius Vl. Bakūnas paminėjo prof. M. Biržišką ištraukomis iš jo laidotuvių, kurios buvo gana išsamiai užrašytos ir Amerikos Balso. Vl. Bakūno programoje, dabar buvo perduota paties prof. M. Biržiškos keli sakiniai iš jo kalbos, pasakytos vieno vasario 16-tos minėjimo Los Angeles proga. Iš Amerikos Balso užrašytos laidotuvių eigos — šioje programoje dabar buvo perduota tik dalimis — dėl laiko stokos, laidotuvių metu pasakytų kalbų, rašytojo J. Gliados, kunigo Vaišnio pamokslas, tuolaikinio, dabar jau mirusio, Lietuvos garbės konsulo dr. J. J. Bielskio, buv. Vilniaus Universiteto prof. K. Almino ir visų lietuviškų organizacijų vardu atsisveikinimo Jono Uždavinio ypačiai jautrus paskutinis sudiev... Buvo visa eilė kitų atsisveikinimo žodį tarusių Rašytojų Draugijos vardu — Br. Raila ir daug kitų, bet nebuvo įmanoma į tokį trumpą valandėlės laiką, kad ir tik po pora sakinių juos visus "sugrūsti" atsisveikinimo kalbas pasakiusių eilėn.

Taip, "ant greityjų", Los Angeles, kur gyveno ir mirė garbusis lietuvis prof. M. Biržiška, buvo priminta jo mirties 20-mečio sukaktis — radijo programoje. Ir tuo buvo pataikyta kaip tik į širdis tų — kuriems garbusis velionis buvo mieliausias jo šeimos artimiesiems. Kaip tik čia, dėkojant už radijo valandėlės programoje prof. M. Biržiškos atminimą, viena iš jo dukterų Marija Biržiškaitė žymantienė, jau taip pat mirusio prof. St. Žymanto našlė, tebegyvenanti Los Angeles, savo padėkos laiške Vl. Bakūnui tarp kita ko rašo: "...jis mirė 1962 metais rugpiūčio 24 dieną kaip tik savo 80 metų gimo dienoje.

Mes šeimos nariai iš pat ryto pasveikinome jį su rožių

puokšte. Pirmą valandą po piet nuvežtas į Park View Hospital St. Monicos Blvd. L. A. priešais Lietuvių Bendruomenės namą, 10 val. vakaro užmigo amžinuoju miegu. Paskutiniai jo žodžiai Onai Barauskienei buvo: — pavargau gyventi, mirštu". Ona Barauskienė yra prof. M. Biržiškos duklė.

Tiek buvo prisimintas su dėkingumu didis mūsų tautos ažuolas — vienas iš daugelio — pasirašiusių Lietuvos Nepriklausomybės Atstatymo aktą 1918 metais, prof. Mykolas Biržiška — paskutines savo "tremties" dienas, taip jis gyvenimą Amerikoje vadindavo, praleidęs Amerikos Vakaruose — Kalifornijos palmių pavėsyje... (vb)

CHICAGO

LIETUVIAI RESPUBLIKONAI SKRIPKŲ SODUOSE

Jaunesnios kartos, čia gimę ir augę, lietuviai sunkiai besupranta senąsias lietuvių partijas. Akilesniems ir politika besidomintiems daugiau rūpi amerikoniškos partijos, atseit demokratai ir respublikonai.

Malonu konstatuoti, kad ypač lietuviai respublikonai bando plėsti savo veiklą, gražiai organizuojasi, ieško kelių į Amerikos politiką ir randa toje partijoje nuoširdžių draugų Lietuvai.

Su amerikiečiais politikais lietuviai respublikonai susitinka ir savo ruošiamuose renginiuose — banketuose ar gegužinėse.

Viena iš tokių tradicinių gegužinių įvykių ir šiais metais, rugpiūčio mėn. 28 d. gražiose Vlado ir Kazimiero Skripkų soduose, už Chicago miesto, prie Lockport, Illinois.

Vieta nuostabiai graži. Vingiuotas asfaltuotas kelias iš didžiosios 143 gatvės veda per gražų sodą prie Skripkų puošnios sodybos, apsuptos vaismedžių ir didelių medžių, teikiančių malonų pavėsį.

Svečių nuotaika puiki. Atvykstančius pasitinka Talandžių dukraitė Roma.

Puikiai dirba kulinarija — kvepia skanus maistas, paruoštas darbščių ir simpatišku Reginos Andrijauskienės, Danos Milūnienės, Gražinos Talandienės, Talandžių dukros Vidos, Elitos Benderienės, Marijos Donskienės, Prano Jurkaus šeimos narių Ilgos Jurkienės ir kit. šis "štabas", tai sakyčiau šios gegužinės sielos, maloniai svečius priima, pavaišina, pagloboja.

Rūpestingai tauriuosius gėrimus tvarko Kazys Balčiūnas.

Na, o kas prilygs gegužinės šeiminkui Jonui Talandžiui. Jo visur pilna, visus sutinka, visiems po gerą žodį taria.

Lietuvių respublikonų Illinois lygos pirmininkas Pranas Jurkus pasveikina svečius, pasidžiaugia jų gausa, padėkoja už dėmesį, kviečia gamtos prieglobstyje gražiai praleisti sekmdienio popietę.

JAV Lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas Anatolijus Milūnas išryškino lietuvių respublikonų

Buvę clevelandiečiai, dabar Floridos gyventojai, Daugėlių ir Kapėlių išleistuvės, jiems persikeliant į naują gyvenvietę. Sėdi iš kairės: E. Mikšienė, J. Kapčius, I. Kapčienė, J. Daugėlienė, J. Daugėla, L. Slabokienė, P. Mikšys; antroje eilėje: M. Gincienė, V. Butkienė, L. Gincaitė, stovi: A. Šalkauskas, J. Šalkauskienė, D. Valodkienė, S. Slabokas, A. Staškūnienė, L. Staškūnas, V. Gincas ir priekyje T. Valodka.

J. Štaro nuotr.

JUNO BEACH

ISLEISTUVĖS

Solistė Juozė Krištolaitytė-Daugėlienė, Jonas Daugėla, Irena ir Jonas Kapčiai, čia išgyvenę virš 10 metų, persikėlę gyventi į Ormond-Daytona Beach, Floridoje. Buvę clevelandiečiai Mikšių namuose jiems surengė išleistuves, linkėdami laimingo gyvenimo naujoj gyvenvietėj.

veiklą, jų siekius ir įtaką amerikiečių politikoje. Jis pažymėjo, kad tik dalyvaudami amerikiečių partijose lietuviai galės tikėtis atsiekti įtakingesnių postų valdžioje. Pasidžiaugė lietuvių respublikonų ligšioline veikla.

Gegužinėje dalyvavę state reprez. Emil Boucek, komisisionierius iš Du Page County Kirchoff Bud, kandidatas į valstijos kongresą Tom McAvoy su žmona buvo supažindinti su gegužinės dalyviais, o svečiai tarė po trumpą žodį, žinoma, liedami politiką ir artėjančius rinkimus.

Svečių tarpe taip pat buvo Lou Wasper — Chicago respublikonų vadas ir Kar Hanson Cook County komisisionierius.

Gegužinė buvo gerai organizuota, nuotaikinga ir vyko malonūs ir nuoširdūs pabendravimai.

Kazimierui ir Vladui Skripkams, parodžiusiems daug širdies svečius priimant ir leidžiant naudotis gražiais sodais priklauso nuoširdi padėka.

Jurgis Janušaitis

• Apalonija Pažerienė, Palm Beach LB apylinkės sekretorė, ir jos brolis Zenonas Gobis, gyv. Clevelande, išvyksta į Australiją, į sesers dukros vestuves.

• Vladė Butkienė iš Clevelando Juno Beach nusipirko namus ir jau apsigyveno.

• Aldona Urbienė iš Indianos džiaugiasi čia turėjus puikias atostogas. Prieš tai ji su savo vyru dr. Vytautu Urba buvo išvykę į Pietų Korėją,

• Liucija Petrikonienė ir jos dukra Angelė išvyko ilnesnėm atostogom į Europą.

• Dr. Henrikas ir Alicija Soliai ir jų sūnus stud. Stepas, pasižymėjęs lauko tenistas, iš Toledo, Ohio, Juno Beach nusipirko namus.

P. Mikšys

MIAMI

TAUTOS ŠVENTĖS PAMINĖJIMAS

Miami šaulių iniciatyva, rugsėjo 12 d. buvo suruoštas Tautos šventės minėjimas Miami lietuvių klube. Pravedė šaulys Mykolas Vitkus. Tai progai pritaikintą paskaitą skaitė Paulius Leonas. Meninėje programoje Šapokienė ir Vaičiukonienė duetu padainavo keletą liaudies dainų ir visiems dalyviams kartu giedant Tautos himną. Akompanavo muz. Liaugminienė, o Kodatienė gražiai padeklamavo eilėraščių. Nors šiuo metu Miami skaitomas "tuščių", tačiau iš ne taip jau gausingos lietuvių kolonijos į minėjimą suvažiovo gerokai per šimtą žmonių. (p)

Supažindinkit savo bičiulius su DIRVA.

Atsiųskit jų adresus.

Jie gaus keletą numerių VELTUI!

— — — — — I Š K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Prašau siuntinėti Dirvą susipažinimui šiems asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PASALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING

Cleveland telef. (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.

Dengiame stogus apartamentams, Hot roofs. Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius, dedame po stogu kablus kontroliavimui ledo užsikimšimo. Taip pat atliekam dailidės darbus.

MARTINS ir GUNARS KAULINS

Lakewood, Ohio

AMBER STUDIOS, Inc.

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

Galerijoje rasite didelį pasirinkimą sekančių menininkų tapybos ir grafikos kūrinių:

• Ignas	• Leach	• Žumbakienė
• Kezys	• Palubinskienė	• Zulik
• Rimas	• Petrikonis	• Nackowitz
• Hicks		

Galerija atidaryta pirmadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. vak., antradieniais, ketvirtadieniais nuo 12 iki 9 val. vak. ir šeštadieniais nuo 10 iki 6 val. vak. Uždaryta trečiadieniais.

Rimas Laniauskas, prezidentas

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SPALIO 2 D. Pabaltiečių vakaras. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• SPALIO 3 D. Lietuvių Namuose Balfo 145 skyriaus vajeus atidarymo popietė su menine programa.

• SPALIO 3 D. Šv. Pranciškaus 800 m. gimimo sukakties minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje. Paskaita ir meninė programa.

• SPALIO 10 D. 4 val. p. p. Lietuvių Namuose Aurelijos Balašaitienės novelių rinkinio "Susitikimas pamary" pristatymas visuomenei. Rengia Clevelando skautininkų draugovė.

• SPALIO 16 D. Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinis susirinkimas-balius.

• SPALIO 23 D. Clevelando šaulių šaudymo užbaigtuvės Lietuvių Namuose su menine programa. Globoja Žalgirio šaulių kuopa.

• SPALIO 24 D. Laisvės paminklo šventinimas ir simfoninis koncertas Dievo Motinos parapijoje.

• LAPKRIČIO 13-14 D. L. S. S. Vidurio Rajono vadovų-ių sąskrydis Lietuvių Namuose.

• LAPKRIČIO 13 D. Jaunųjų talentų muzikos konkursas. Rengia LB Kultūros taryba Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• LAPKRIČIO 14 D. Šv. Jurgio parapijos rudens mini-festivalis parapijos salėje.

• LAPKRIČIO 20 D. Kariuomenės šventės minėjimas ir balius Lietuvių namuose. Rengia L.K.V.S. Ramovė.

• GRUODŽIO 4 D. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando apyl. valdyba.

• GRUODŽIO 19 D. 4 val. — Religinis koncertas Dievo Motinos šventovėje pristatant Balio Gaidžiūno poetinį kūrinių "Bernelių mišios" ir dalyvaujant sol. Aldonai Stempužienei. Rengia Dievo Motinos parapija.

• GRUODŽIO 19 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė.

1983 m.

• VASARIO 12 D., 6:30 v. — Lietuvos laisvės vigilija. Rengia Dievo Motinos parapija.

• VASARIO 13 D. Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimas. Rengia Amerikos Lietuvių Taryba.

• VASARIO 27 D., 4 val. — Koncertas dalyvaujant sol. Aldonai Stempužienei ir kanklių solistei Mirgai Bankaitytei Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Rengia Dievo Motinos parapija.

• KOVO 5 D. Dirvos koncertas Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• KOVO 13 D. Kaziuko mugė.

• KOVO 19-20 D. Grandinės trisdešimtmečio šventė Dievo Motinos parapijos auditorijoje.

• BALANDŽIO 9 D. Šv. Kazimiero Lituanistinės mokyklos rengimas Dievo Motinos parapijos salėje.

• GEGUŽES 14-15 d. Skautų Židinio rengimas.

• PERKANT IR PARODUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai paremti aukojo:

LKVS Ramovė,

Clevelando skyrius20.00

J. Kapčius,

Daytona Beach10.00

S. Jurskytė, Philadelphia 2.00

A. Simontis, Lakewood 10.00

Balfo Dtroito skyrius15.00

J. Saikus, Cleveland 3.00

M. Peckienė, Chicago 8.00

E. Augustaitis, Chicago .. 1.00

J. Girnys, Anglija33.00

V. Žilinskas,

Treasur Island 3.00

A. Indreika, Chicago 8.00

R. Kot, Amsterdam 3.00

Ig. Anužis, Troy 3.00

P. Mikšys, Juno Beach .. 5.00

J. Miežaitis,

Ormond Beach 3.00

Br. Kasakaitis, Chicago .. 8.00

Dr. A. Plateris, Bethesda 20.00

J. Kleinaitis, Germantown 3.00

A. Kukučionis,

Tinley Park 3.00

A. Praskus, Baltimore .. 3.00

J. Daugėla,

Ormond Beach10.00

Dr. W. Bergen, Columbus 50.00

J. Biliūnas, Mentor 3.00

M. Barniškaitė, Euclid .. 5.00

Dievos Motinos

parapija Clevelande ..150.00

A. Garka, Euclid 3.00

A. Pavilčiūtė, Chicago .. 8.00

J. Adomaitis,

Ville La Salle 8.00

V. Zaunienė-Leskaitienė,

Santa Monika23.00

R. Valiukėnaitė-Reilly,

Laramie20.00

R. Isdunis, Cape Coral .. 3.00

L. Kapeskas, Hartford .. 3.00

A. Devenienė-Grigaitienė,

Santa Monica13.00

N. Von Kiparski,

Huntsburg 3.00

K. Šimulis, Juno Beach .. 8.00

St. Vaičius, Chicago 8.00

D. Liepienė, Cicero 3.00

J. Povilaitienė, Omaha ..10.00

A. Vaivada, McLean 3.00

V. Gadliauskas, Ridgewood 3.00

G. Taoras, Cleveland 5.00

R. Vodopalas,

Highland Hts. 3.00

P. Račiukaitis, Baltimore 3.00

Br. Kasakaitis, Chicago .. 5.00

Dr. R. Sakalas,

Vero Beach13.00

G. Breichmanas, Dundas 4.88

J. Stankūnas,

Michigan City 8.00

J. Naujokaitis, Cleveland 6.00

Dr. Dainius Degėsys,

Euclid 8.00

E. Lembergienė, Agoura 13.00

Gr. Kenter, Danbury13.00

A. Bludžius, Southfield 8.00

F. Modestavičienė, Chicago 5.00

VL. Šniolis,

St. Petersburg12.00

Dr. J. Jakštas, Lakewood 10.00

V. Grauzinis, Chicago 6.00

Ed. Žitkus,

Beverly Shores13.00

LB Cape Cod apylinkė ..25.00

B. Savickas, Weston 3.00

T. Tallat-Kelpša,

Cream Ridge 3.00

V. Garbauskas, Sparta .. 2.00

R. Gulbinas, Palos Park 8.00

F. Šeštokas, St. Petersburg 3.00

B. Bernotas, Cleveland .. 3.00

K. Mykolaitis, Detroit ..10.00

W. Žiedonis, Cleveland .. 8.00

K. Giedraitis, Ypsilanti .. 8.00

M. Tamulionis, Bratenahl 3.00

V. Dzigas, Omaha 8.00

ALT S-gos East

Chicagos skyrius400.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio
Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

LIETUVIŲ SODYBOS REIKALU

JAV Lietuvių Bendruomenės Socialinių Reikalų Tarybos Clevelando skyriaus prašymas HUD Departamentui skirti pinigų vyresnio amžiaus lietuvių namams yra patenkintas ir dviejų milijonų dolerių suma paskirta penkiasdešimties butų projektui. Lietuvių Sodyba (Lithuanian Center) bus statoma Willoughby, Ohio ant gražaus 4¼ akrų sklypo.

Lietuvių Sodybos statybos ir kitais sodybos reikalais lietuvių visuomenė bus ateityje pastoviai informuojama. Dėl smulkesnių ir asmeninių informacijų kreiptis į L. B. Socialinių Reikalų Tarybos Ohio skyriaus pirmininką Bronių Snarskį, tel. 526-1572 arba į Tarybos sekretorę Daną Čipkienę, tel. 943-0910, arba rašyti Lithuanian Human Services Council Ohio Chapter, 31517 Vine St., Willowick, Ohio 44094.

ATVYKSTA AKTORĖ M. SMILGAITĖ

Ohio Lietuvių Gydytojų draugijos metinis susirinkimas įvyks š. m. spalio 16 d. 6 v. v. Lietuvių Namuose. 7:30 v. v. sutikimas svečių, o 8 v. v. prasidės balius, kurio meninę programą atliks dramos aktorė Marija Smilgaitė iš Chicago.

Baliaus metu bus paskelbtas šių metų gydytojų draugijos skiriamos kultūrinės premijos laureatas.

Lietuvių visuomenė maloniai kviečiama į balių atsilankyti.

BALFO SKYRIAUS POPIETĖ

Spalio 3 d. 4 val. p. p. Lietuvių namuose, pradedant š. m. šalpos Vajui, įvyksta popietė su pietumis ir menine programa, kurią atliks Kristina ir Ilona Kuprevičiūtės. Pietūs \$6.00.

PABALTIEČIŲ BENDRAVIMO VAKARAS

Š. m. spalio 2 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių Namuose vyksta trečias Clevelando Jungtinės Pabaltiečių Sąjungos bendravimo vakaras.

Praeityje tie vakarai nesulaukė lietuvių susidomėjimo ir buvo mažai jų lankomi. Jie vykdavo tolimesnėje miesto dalyje, politiniai neatrodė reikšmingi, o ūpą nekėlė seni "konkurencijos" prisiminimai. Kaip

kartais šeimoje tarp brolių pasireiškia varžybos "pirmauti", toks reiškinys gali pasirodyti ir brolišku tautų tarpe. Paprastai, konkurencija įneša gyvastingumo ir progreso į žmonių gyvenimą, nors stengimasis neatsilikti gali kiek ir erzinti. Tuo reikalu kalbant su neseniai Clevelande apsilankiusiu prof. K. Eringiu, jis man priminė, kad senoje mūsų istorijoje mes latvius, pavyzdžiui, dažnokai apkuldavome. Tad gal nereikėtų stebėtis, jeigu tų įvykių prisiminimas juos vėlesniais laikais skatindavo į agresyvesnę konkurencijos dvasią.

Bet dabar nauji laikai ir nauji uždaviniai. Kur tik nesiklausysi politinių komentatorių, ar tai amerikiečių valstybininkų ar lietuvių veikėjų, visur tas pat raginimas — burkites į platesnius politinius vienetus, kad parodžius savo masinę galią. Tas ypač aktualu dabar, mūsų politinės veiklos galimybės prasiveržus pro veiklą ribavusius "žemo profilio" varžtus. Washingtono ir pasaulyje jau oficialiai buvo akstinas privedęs prie mūsų bylos įteisinimo, abejoju, kad Amerikos valstybininkai būtų susipratę imtis iniciatyvos, jeigu per kelis dešimtmečius pabaltiečių atstovai Washingtono nebūtų juos užvertę informacine medžiaga ir nenuilstamais priminimais, kad reikalas šaukiasi atitaisymo. Išimtinumo pripažinimas nėra lygus nepriklausomybės atstatymui, bet nesiliovus klebenti duris, sekantis pasaulį sukrečiantis politinis įvykis gali ir nepriklausomybę atstatyti.

Dalyvavimas Pabaltiečių bendravimo vakare mūsų bylos išsprendimo nenuleims. Tačiau gėda neparodyti tiek nuoširdumo ir moralinės paramos tautoms,

kurių įtemptas darbas mums duoda lygiai tiek pat naudos, kaip ir jiems..

Dar nevėlu paskambinti. Anastazija Mackuvienė

• Dr. W. Bergas, gyv. Columbus, Ohio, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 50 dol. Ačiū.

• Dievo Motinos parapijos kleb. kun. G. Kijauskas, dėkodamas už parapijai patarnavimus, Dirvai paremti atsiuntė auką 150 dol. Ačiū už paramą ir linkėjimus.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

MŪRINIS DVIEJŲ ŠEIMŲ

Euclide. Dideli kambariai. Labai geroje padėty. Žaidimų kamb. 2½ garažas. \$85,000.

Akligatvyje Euclide. Mūrinis bungalow. Žaidimų kamb. Dengta veranda. 2½ garažas. Labai geras.

Mūrinis kolonialinis. 2 ugniakuriai. 2½ garažas. Puikus pirkinys. Kaina žymiai sumažinta.

Naujai rinkoje. Išskirtinas mūrinis, kolonialinis Friday Ave. Dėl Smulkmenų skambinti Anton

CAMEO REALTY
261-3900
Anton Matic
531-6 787

(36-37)

Maloniai kviečiame visus dalyvauti ATSTATYTO LAISVĖS PAMINKLO ŠVENTINIMO ŠVENTĖJE

DIEVO MOTINOS PARAPIJOJE, 18022 NEFF ROAD, CLEVELAND, OHIO

1982 SPALIO 24 DIENĄ, SEKMADIENĮ

9:30 v. r. Paminklo šventinimo iškilmės su vysk. JAMES P. LYKE.

10:00 v. r. Šv. Mišios.

4 val. Simfoninis koncertas, dalyvaujant pianistui ANTANUI SMETONAI ir CLEVELANDO FILHARMONIJS ORKESTRUI su dirigentu WILLIAM SLOCUM.

Koncerto bilietai: \$8.00, \$6.00 ir \$4.00. Pensininkams ir jaunimui pusė kainos. Vietos numeruotos — bilietus prašome rezervuoti tel.: 531-4263 arba sekmadieniais Dievo Motinos parapijos svetainėje.

Rengia DIEVO MOTINOS PARAPIJA

PADĖKA

A. † A.

BIRUTEI-MARIJAI JUODIKIENEI

apleidusiai šį gyvenimą š. m. rugpjūčio mėn. 19 d. dėkojame visiems, kurie per paskutinius kelis jos sunkios ligos metus guodė ir teikė jai ypatingai daug stiprinančios moralinės paramos. Širdingiausia padėką reiškiame visiems, kurie nuoširdžiais laiškais, telefonu, telegramomis ir asmeniškų lankymų daug prisidėjo prie jos sunkių gyvenimo dienų palengvinimo. Ypatingai dėkojame ponios, kurios skautišku pasišventimu paskutinėmis jos gyvenimo dienomis ją slaugė, lankė ir teikė visokią pagalbą. Dėkojame nuoširdžiai taip pat visiems ją prisiminusiems gėlėmis, aukomis ir mums pareikštomis užuojautomis ir palydėjusiems ją į amžino poilsio vietą.

VYRAS, DUKTĖ IR BROLIS

A. A.

VIKTORIJAI VENCLAUSKIENEI

mirus, jos dukrą JANINĄ, žentą STEPĄ

BUTRIMĄ ir jos anūkus nuoširdžiai užjau-

čiame ir kartu liūdime

L.K.V.S. Ramovė

Clevelando skyriaus valdyba

Mirus brangiai žmonai

A. † A.

ALEI KREMERIENEI,

jos vyrui, mūsų mielam draugui OSKARUI

ir visiems artimiesiems reiškiame giliausią

užuojautą ir drauge liūdime

Uogutė ir Vytautas Labanauskai
Mindaugas Labanauskas ir šeima

DIRVA

IDOMIOS SVARSTYBOS

St. Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Vatikane, prof. dr. D. Krivickas, tarptautinės teisės žinovas, ir d. Bin-

dokienė, rašytoja, pedagogė, visuomenininkė, š. m. spalio mėn. 3 d., sekmadienį, 3 val. p. p., dalyvaus Lietuvos Tautiniuose Namuose (6422 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Mielam Bičiuliui

PETRUI VALŪNUI

po ilgos ir sunkios ligos pasimirus, gilią užuojautą reiškiamo Jo žmonai GENEI ir artimiesiems.

Mykolas ir Elena
Gureckai
Vladas ir Dorothy
Žilinskai

A. A.

PETRUI VALŪNUI

mirus, jo žmonai GENOVAITEI, anūkams ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Vincentas ir Aleksandra
Gruzdžiai

PETRUI VALŪNUI

mirus, žmonai GENUTEI reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime

Liuda ir Edmundas
Trečiokai

Riviera Beach, Flo.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos nariui

A. A.

JONUI ŠIMĖNUI

mirus, jo žmonai PAULINAI ir kitiems giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą

ALT S-gos Richmond Hill
Skyrius

60629) rengiamose svarstybose. Jose bus nagrinėjami Lietuvos laisvinimo ir išeivijos veiklos klausimai.

Svarstybas rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Visuomeninių Reikalų komisija (pirm. dr. L. Kriaučeliūnas). Visuomenė kviečiama dalyvauti. Įėjimas veltui; aukos nebus renkamos.

MUZIKOS KONKURSAS-FESTIVALIS

JAV LB Kultūros Taryba kviečia lietuvių išeivijos jaunos talentus dalyvauti muzikos konkurse š. m. lapkričio 13 d., Dievo Motinos parapijos auditorijoje, Clevelande.

Konkurse gali dalyvauti vokalistai, pianistai ir instrumentalistai. Dalyvių amžius — 16 iki 30 metų.

Registruojantis prašome atsiųsti trumpą biografiją ir pavyzdinę garso juostą. Registracija vyks iki spalio 1 d. Dėl informacijos ir registracijos kreiptis: Andrius Kuprevičius, 2166 N St. James Pkwy, Cleveland Hts., Ohio 44106. Telef.: (216) 321-1710.

KANADIEČIŲ DĖMESIUI

Dirvos skaitytojai Kanadoje, siųsdami čekius žymėkite, kad suma būtų išmokėta U.S. doleriais (prie sumos prirašykite dvi raides U.S.).

Dabar, pavyzdžiui, iškeitus čekį 20 kanadiškių dolerių, gauname tik 15.90 US pinigais, kas nepadengia Dirvos metinės prenumeratos (17.00), nors skaitytojas galvojo, kad iš jo siųstos sumos liks ir auka Dirvai.

DAYTONA BEACH SHORES, FLORIDA

Išnuomojamas prie jūros condominium — be baldų. Du miegamieji, 2½ vonios, garažas. Kaina \$525 mėnesiui. Skambinkite (904) 761-4879 arba (203) 529-7339.

• Juozė ir Jonas Daugėlai, anksčiau gyvenę Clevelande ir paskutinįjį dešimtmetį Floridoje, Juno, persikėlė nuolatiniam gyvenimui į Ormond Beach prie Daytonos. Jų naujas adresas — 27 Ocean Crest Dr., Ormond Beach, Fla. 32074, telef.: (904) 441-7916.

• Dr. Aleksandras Platebris, gyv. Bethesda, Md., atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, Lietuvos operos primadona, dabar gyvenanti Santa Monica, Ca., atnaujindama Dirvos prenumeratą, atsiuntė auką 23 dol. Ačiū.

• A. Devenienė-Grigaitienė, gyv. Santa Monica, Ca., atnaujindama prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo auką 13 dol. Ačiū.

AUŠROS ŠIMTMEČIUI ATŽYMĖTI DIRVOS ROMANO PREMIJA 2,500 DOLERIŲ!

Mecenatas SIMAS KAŠELIONIS

ATEINANČIAIS 1983 metais sukanka šimtas metų nuo dr. Jono Basanavičiaus įsteigto ir redaguoto "Aušros" laikraščio pasirodymo. Pagerbdama ir norėdama tinkamai paminėti lietuviškosios spaudos svarbią sukaktį, Dirva skelbia "Aušros" šimtmečio sukaktuvinį romano konkursą. Jo globėjas ir rėmėjas yra nuolatinis Dirvos kasmetinių novelės konkursų mecenatas Simas Kašelionis.

Mums atrodo, kad pati "Aušros" epocha, jos tautinis romantizmas, lietuviškų aspiracijų istorinis fonas ir gimtosios žemės traukos pajautimas bei gilus laisvės ir nepriklausomybės troškimas yra dėkingas fonas kiekvienam lietuviui rašytojui, kurio kūrybinė plunksna tikrai atras dėkingą temą ir savą, lietuvišką, artimą siužetą įamžinti savo kūrinyje tą erą, kurią vadiname romantiniu "Aušros" laikotarpiu.

Tačiau, kaip ir visada, rašytojui paliekame visišką laisvę apsisprendime ir kūrybiniame įkvėpime. Jis turi teisę pats pasirinkti tą ar kitą tematiką, jam patinkamą siužetą. Turinys ir veikalo pobūvis jo nevaržo. Veikėjai gali būti arba istoriniai, ateiną iš praeities rūkų, arba fiktyvūs — gimę rašytojo vaizduotėje. Žinoma, jie gali būti ir kasdieniai pilki žmonės, jo pastebėti kasdieniame gyvenimo kelyje. Kūrėjui duodame visišką laisvę laiko, tikrovės ir fantazijos rėmuose. Iš dalyvaujančių konkurse tebus reikalaujama, kad rašytojo plunksna sukurtų spalvingą vaizduojamo laiko tarpio koloritą, kad jis mums duotų gyvus — fizinius ir dvasinius — veikėjus, kurie gyventų tikrame ir nemeluotame literatūriniame pasaulyje.

• **TEMATIKA** — Konkurso dalyviai savo kūriniui temą pasirenka pagal savo nuožiūrą. Tematika gali būti įvairi: tautinė, visuotinė, fantastinė, psichologinė. Siužeto pobūdis — paties autoriaus reikalas.

• **ROMANO ILGIS** — Romano rankraštis turi būti rašytas rašomąja mašinėle, su dvigubu tarpu ir netrumpešnis, kaip 200 mašinarščio lakštų.

• **RANKRAŠČIO PARUOŠIMAS** — Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašyti slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant uždaro pridėdama vokelio, kurin autorius įdeda užrašęs savo tikrą pavardę, adresą ir telefono numerį. Nelaimėjus, vokeliai neatididomi.

• **LAIKAS** — Paskutinė rankraščiui prisiuntimo data yra 1983 metų gruodžio mėn. 1 d.

• **SĄLYGOS** — Laimėjęs konkursą autorius už savo kūrinių gauna dviejų tūkstančių penkių šimtų (2500) dolerių honorarą-premiją. Dirva pasilaiko teisę premijuotojo romano ištraukas spausdinti savo laikraščio skiltyse ir be papildomo atlyginimo išleisti romaną atskira knyga.

• **MECENATAS** — Šio romano konkurso mecenatas yra Simas Kašelionis ilgametis Dirvos novelės konkursų globėjas ir rėmėjas.

• **ADRESAS:** — Rankraščius siųsti: DIRVA, Aušros šimtmečiui atžymėti romano konkursui, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

• **JURY KOMISIJA** — Jury komisija sudaroma iš trijų narių, kurie savo posėdyje balsų dauguma sprendžia, kuris rankraštis yra premijuotinas.

• **NEPREMIJUOTI RANKRAŠČIAI** — Saugomi ir gražinami autoriams prisiuntus adresus.

• **R. Valiukėnaitė-Reilly**, gyv. Laramie, Wyo., mūsų bendradarbio Chicagoje Mečio Valiukėno duktė, nuoširdi Dirvos rėmėja, ir ši kartą, atnaujindama prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **Kostas Butkus** vis dažniau užtinkamas įvairiuose amerikiečių spaudoje. Jau ketvirtį metų, kai jis kiek-

vieną žiemą Marquette parko lagūne surenka antis, kurios dėl įvairių priežasčių nesuspėja išskristi į šiltesnius kraštus. Jis jas apgyvendina šiltame garaže ir, pavasariui atėjus, vėl nuneša į lagūną. Amerikiečiai jį vadina širdingu ančių draugu. Apie jo rūpestingą žiemos prieglaudą antims keliais atvejais rodė ir televizija.